Jaargang 110. Dingsdag, 17 Junij 1851. No. 48.

GRONINGER COURANT

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 23sten Junij 1851, des middags te 12 uur, in een der appartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal, door den STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in de *Provincie Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste District, onder nadere approbatie, in het openbaar worden aanbesteed:

1. Het herstellen van eenige vakken Steenglooijing aan de Zeeweringen ten noordwesten van Delfzijl, in de Zuidwenning tusschen den Ketel no. 6 en hoofd no. 8, in twee perceelen.

(Te besteden ieder perceel afzonderlijk en in massa.)

2. Het herstellen van het houten Schermwerk ten noordwesten van Delfzijl, in de Zuidwenning tusschen de hoofden no. 3 en 5, in den jare 1851.

Deze aanbestedingen zullen geschieden *bij enkele Inschrijving*. De Bestekken, waarop de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, [illegible] in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in de Doelen, bij de Kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts bij den Kastelein PLAAT, in het Blaauwe Paard; bij den Kastelein VISSER, in de Zon; bij den Kastelein HOLSHEIMER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den Kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij den Kastelein VAN WARTUM, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den Kastelein KNOL; te *Warfhuizen* bij de wedw. ELINGA; te *Winsum* bij de wedw. WIERSEMA; te *Onderdendam* in het Gemeentehuis en in het Zijlvesterhuis; te *Bedum* bij de weduwe J. J. WEG; te *Appingedam* bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES en de wedw. WEITS; te *ten Boer* in het Gemeentehuis; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den Kastelein MONKHORST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMAN; te *Nieuwe Schans* bij den Kastelein SMIT; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij den Kastelein DE BOER, en te *Zuidhorn* bij de wedw. OSSENTJUK.

De Aanwijzing in *loco* zal plaats hebben den 17den Junij, 1851; terwijl voorts bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat J. A. VAN ESSEN en bij den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, beide te Groningen, nadere informatiën te bekomen zijn.

GRONINGEN, 10 Junij 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd:
VAN LIMBURG STIRUM.

De STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in de *Provincie Groningen*, brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de **passagie** met **Rijtuigen** en **Vee** langs het gedeelte weg van ***Winschoten*** tot den ***kleinen molen*** van ***Blijham***, te rekenen van den 16den dezer, tot nadere kennisgeving zal zijn **GESTREMD.**

GRONINGEN, 12 Junij 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornd.:
VAN LIMBURG STIRUM.

AANGIFTE VOOR DE WEEKMARKT.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* verwittigen diegenen, die voor de TWEEDE HELFT van het jaar 1851 op de **WEEKMARKT** aldaar eene **PLAATS** verlangen voor eene **BOTTER** of **LINNEN KRAAM**, eene **OVERDEKTE** of **ONOVERDEKTE TAFEL** of **STAL** of op den **OPEN GROND**, dat zij, overeenkomstig art. 391 van het Reglement van Politie, verpligt zijn, vóór den LAATSTEN MAANDAG in de maand Junij van dit jaar, zich daartoe ter Stads Secretarij aan te geven.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 5den Junij 1851.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, vernomen hebbende, dat aan de **SCHUITEN** in de **VEEREN** buiten het **KLEINE POORTJE**, bij **afvaart** tusschen de **handen** veel hinder wordt toegebragt, doordien andere Schepen hare ligplaats innemen;

Gezien art. 60 van de ordonnantie van het Trekschuitenveer van *Groningen* op *Winschoten* enz., gearresteerd den 18den Februarij 1791;

Verbieden mits deze alle Schippers, dat bij opgemeld artikel op verbeurte van boete is verordend, dat tusschen de **TWEE HANDEN** buiten het **Kleine Poortje GEENE SCHEPEN** mogen liggen, tenzij in **Lossing of Lading;**

Gelasten den Commissaris van het Winschoterveer te Groningen, te zorgen, dat de ligplaats voor het gebruik van de Veerschuiten openblijve; wordende de Commissarissen van Policie belast, om gemelden Commissaris, des noodig, bijstand te doen verleenen, ten einde dit bevel door denzelven kunne worden gehandhaafd.

En zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst en aangeplakt buiten het Kleine poortje, afschrift gezonden aan de Commissarissen van Policie en den Commissaris van het Winschoterveer.

Gedaan te *Groningen*, den 5den Junij 1851.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, maken bekend, dat de gemeenschap over de **BRUG** voor de Boteringepoort, wegens de aanzienlijke HERSTELLINGEN, die dezelve vereischt, van den 15den Julij tot den 15den September aanstaande zal zijn gestremd, en de **Boteringepoort** gesloten.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen* den 9den Junij 1851.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

LEVERANTIE AAN HET STADS ZIEKENHUIS.

Ter kennis van degenen wordt gebragt, die genegen zijn om aan het STADS ZIEKENHUIS, gedurende de tweede zes maanden van het jaar 1851, bij inschrijving, de onderstaande **LEVENSMIDDELEN** of **VOORWERPEN** te leveren, als:

1) RUND- en KALFSVLEESCH;
2) BROOD, BESCHUITEN, TARWEMEEL;
3) GROVE- en PARELGORT;
4) BOTER;
5) KAARSEN;
6) KOFFIJ, THEE en SUIKER;
7) RIJST, ZOUT, SIROOP en GROENE ZEEP, en
8) JENEVER;

Dat de Voorwaarden van Levering aan het Stads Ziekenhuis ter lezing liggen, met de Monsters van alle Artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn. — De gesloten Biljetten van Inschrijving, houdende de bepaling der prijzen, moeten vóór of op DONDERDAG den 26sten Junij 1851 aan het Gestícht worden bezorgd.

INGEZONDEN STUKKEN.

GRONINGEN, 14 Junij.

Onder de menigvuldige verbeteringen, die in de laatste jaren aan het onderling verkeer en de gemeenschap langs publieke wegen in deze Provincie zijn aangebragt, en onder het groot aantal nieuw aangelegde straatwegen in dezelve, bekleedt voorzeker de Mac-adamweg van *Glimmen* naar *Zuidlaren* eene voorname plaats, vooral ook in verband met de zoo drukke correspondentie [illegible] naar *Zuidlaren*.

[illegible] op [illegible] is, heeft de [illegible] ongemeen verminderd, en heeft dit een en ander de gemeenschap langs denzelven zeer doen toenemen. Intusschen heeft ook weder hier plaats gevonden hetgeen men ongelukkig gedurig ziet gebeuren, en waardoor de ontwikkeling van waarlijk nuttige ondernemingen uit vrees voor teleurstelling zoo dikwerf wordt tegengehouden.

Naauwelijks toch was de straatweg naar *Zuidlaren* gereed of zekere heer .... vond goed eenen weg aan te leggen, waardoor een der tolhekken vermeden en de betaling van den tol op het gebruik van den nieuwen weg gesteld, voor een groot gedeelte konde worden ontdoken. Ofschoon de eigenaar zich door dien weg zelven eenen last berokkende, schroomde hij niet het groot publiek uit te noodigen van denzelven gebruik te maken, en werd daardoor sedert de opbrengst der tollen merkelijk bekort, en de ondernemers van voordeelen verstoken, door de Hooge Regering tot goedmaking van kosten aan hunne onderneming geschonken. Gelijk gewoonlijk in soortgelijke gevallen plaats vindt, werd van het middel tot ontduiking ook hier meer en meer gebruik gemaakt, zoodat de ondernemers in de noodzakelijkheid werden gebragt hunne regten op eene andere wijze te handhaven.

Men verneemt thans met genoegen, dat de Regering aan die gegronde bezwaren is te gemoet gekomen, en dat het Z. M. den Koning heeft behaagd bij besluit van den 7den dezer, no. 76, de concessionarissen van den straatweg van *Zuidlaren* naar *Glimmen* te magtigen om de wegen door den heer .... tot ontduiking van den tol aangelegd met slagboomen af te sluiten, en zonder betaling van den aan den tolboom verschuldigden tol, niemand dan den eigenaar langs dien weg tot den straatweg toe te laten. Men verheugt zich te meer in dezen maatregel der regering, vermits daardoor de opbrengst der tollen zal worden vermeerderd, en daardoor de concessionarissen te eerder de gelegenheid geschapen om gevolg te geven aan hun bekend voornemen om, zoodra de tollen meer dan behoorlijke renten van uitgelegde kapitalen mogten bedragen, eene evenredige vermindering van tol aan de Hooge Regering voor te stellen en zoodoende in het algemeen belang het gebruik van den straatweg te ontlasten.

Aan alle Deelhebbers in Buitenlandsche Brandwaarborg-Maatschappijen.

In het begin dezer [illegible] in België een arrest gewezen, [illegible] gewis van het hoogste belang is voor allen, die in eenige buitenlandsche maatschappij zijn verzekerd; — de hoofdinhoud daarvan is deze;

„Overwegende, dat de vordering, waarop is regt gedaan bij het „aangevallen vonnis, is ingesteld op naam der brandwaarborg-maat„schappij genaamd *la France*, zijnde eene naamlooze vennootschap, „te Parijs gevestigd;

„O. dat naar de woorden van art. 37 van den Code de Comm. „(overeenkomende met het tweede lid van art. 36 van het Ned. „Wetb. van Kooph.) eene naamlooze vennootschap als zóódanig geen „wettig bestaan kan hebben, dan met bewilliging des Konings;

„Dat deze bepaling gebiedend is voorgeschreven en geen onder„scheid maakt of die vennootschap haren zetel hebbe binnen- of „buitenlands; dat zoodanige onderscheiding zelfs geheel in strijd is „met den geest van het artikel en met het doel, hetwelk de wetge„ver zich heeft voorgesteld, een doel, dat duidelijk is aan den dag „gelegd in de beraadslagingen van den staatsraad en de uiteenzet„ting der motieven bij het wetgevend ligchaam; dat het dus ten „onregte is, dat de verwerende maatschappij de artt. 3 § 3, 15 en „16 van den code civil inroept (nagenoeg overeenkomende met „art. 6 der wet houdende algemeene bepalingen der wetgeving van „het koningrijk en 152 van het wetb. van Burgerl. Regtsv.), gelijk „mede de beginselen van het internationaal regt, om op grond „daarvan te beweren, dat zij, *in Frankrijk* een wettig bestaan heb„bende, reeds daardoor alleen is ontvankelijk, om voor de *Belgi„sche* vierscharen als juridisch persoon op te treden;

„Dat de wetten zelfs buiten haar gebied kunnen gelden voor „personen die aan haar gezag zijn onderworpen, maar zonder uit „zich zelve eenigen invloed te hebben op burgers van eenen ande„ren staat of vreemde magistraten; dat dit de strekking en zin is „van art. 3 § 3 code civil (art. 6 algem. bep.);

„Dat, indien de beginselen van het internationaal regt toelaten „eene grootere uitbreiding te geven dan het personeel statuut, dit „het geval niet is dan met de wijze beperkingen, welke deze be„ginselen zelve medebrengen voor de toepassing der vreemde wet„ten, en voor zooverre als deze toepassing niet strekt om de bin„nenlandsche rust, de publieke orde en de algemeene en bijzondere „nationale belangen in de waagschaal te stellen, dat deze beginse„len overigens geenszins beletten, dat ieder volk, binnen de palen „van zijn grondgebied en voor de personen, die daar regten willen „uitoefenen, andere regelen daarstelle omtrent den burgerlijken „stand en de regterlijke bevoegdheid (état civil et capacité juridique) „dan die van het land, waartoe die personen behooren; dat hier„uit volgt, dat de vierschaar niet, zonder valsche toepassing van „art. 3 § 3 en 15 van den code civil, als burgerlijk persoon kan „erkennen eene maatschappij, die als zoodanig is gevestigd en er„kend in een vreemd land, noch ook haar kunnen toelaten in reg„ten op te treden, dan wanneer of de beginselen van publiek regt, „die ons besturen, of, gelijk in dit geval, eene formele bepaling „van het wetboek van koophandel zich verzetten tegen de erkenning „harer burgerlijke persoonlijkheid (s'opposent à sa personification „civile) in België;

„Overwegende derhalve, dat het hof van Gent door het middel, „om niet ontvankelijkheid te verwerpen, 't welk opgeworpen was „door den eischer in cassatie tegen de vordering door den heer *Léger* „ingesteld namens de naamlooze vennootschap *la France*, klaar„blijkelijk heeft geschonden art. 37 van het wetb. van Koophandel;

„Casseert en vernietigt op alle deze gronden" enz.

Het doel des inzenders van dit arrest, gewezen door het hoogste regterlijk collegie in België, zal bereikt zijn, wanneer men algemeen zal gevoelen, hoe gevaarlijk de positie is van hen, die verzekerd zijn bij buitenlands gevestigde naamlooze maatschappijen. — De bij dit arrest aangenomen en naar wij meenen bondig ontwikkelde leer, dat eene naamlooze vennootschap, tot wier bestaan de toestemming der Hooge Regering, zóó hier als elders, wordt vereischt, in een vreemd land geen wettig erkend ligchaam is en derhalve geene regten als zoodanig kan uitoefenen, niet in regten kan optreden, leidt lijnregt tot de volgende consequentiën:

Daar, volgens art. 4, no. 10 Wetb. van Kooph., alle assurantiën zijn *daden van koophandel* en alzoo de daaruit voortspruitende actiën *zaken van koophandel*, heeft degene die eene naamlooze vennootschap in regten moet betrekken, op grond van art. 3, 4 van hetzelfde wetboek, o. a. de keus, om zijne tegenpartij te dagvaarden voor den regter binnen wiens regtsgebied de verweerder woonachtig is, of voor dien der plaats waar de verbindtenis is aangegaan, óf waar de betaling had moeten geschieden; die keuze vervalt echter, zoodra men heeft gehandeld met eene buitenlandsche naamlooze vennootschap; — immers volgens de bij dit arrest ontwikkelde leer, bestaat die vennootschap regtens uitsluitend in het land, waar ze gevestigd is — alléén daar, zal de aanspraak derhalve kunnen geschieden en in de plaats van keuze blijft er niet anders over dan in een vreemd land te procederen. Een ieder wachte zich voor schade!

REDE van den heer G. BEENDERS, *uitgesproken in de* TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL, *zitting van den 3den dezer, ter toelichting van een amendement, voorgesteld op art.* [illegible] *van het ontwerp der Gemeentewet door de heeren* BEENDERS *en* VAN HOËVELL (*).

Het voorgestelde amendement luidt aldus:

In de [illegible] *alinea* weg te laten de woorden: „het gemaal, „zooveel de tarwe betreft, het geslagt, zooveel de runderen „en kalveren aangaat;" *in de 3de alinea* weg te laten de woorden: „het gemaal, het geslagt;" zoodat de beide alinea's zouden luiden: „Zijn echter de gemeente-opcenten op de „grondbelasting tot het in art. 241 vermelde, en die op de „in art. 242 bedoelde Rijks directe belastingen tot het daar „bepaalde maximum opgevoerd, dan kunnen de wijn en het „gedistilleerd hooger worden belast, doch uiterlijk tot ander„half maal het bedrag van den Rijks accijns. Waar de „plaatselijke gesteldheid eene eigen directe belasting toelaat, „moet evenwel de heffing daarvan voorafgaan aan de be„doelde verhooging der opcenten op den wijn en het gedis„tilleerd."

MIJNE HEEREN!

Wij hopen te slagen, om ons voorstel, na de lang gerekte discussiën, met weinig woorden toe te lichten, en beginnen met op te merken, dat wij behooren onder die leden van de Kamer, omtrent welke in het verslag op bladzijde 30 gezegd wordt, dat zij de overtuiging hebben, dat de behoeftigen onder ons een te groot aandeel der lasten torschen, en ontheffing mogen vragen. Ook beamen wij hetgeen aldaar verder gezegd wordt, dat plaatselijke consumtive belastingen het handelsbedrijf en de nijverheid belemmeren.

Dit was het gevoelen van de groote meerderheid der leden, welke aan het onderzoek van dit wets-ontwerp in de afdeelingen deel namen.

Hierop antwoordde de regering in hare memorie van beantwoording op bladzijde 33: „dat de hooge opvoering van de plaatselijke belastingen op de eerste levensbehoeften een kwaad is, waarvan de beteugeling zoowel door het belang der verbruikers, vooral der minvermogenden, als door dat der schatkist wordt gevorderd." — „Evenmin" zegt de Regering verder, „is het te ontkennen, dat de gebreken en nadeelen, waaraan de accijnsen in het algemeen onderhevig zijn, den plaatselijken verbruikbelastingen, al worden zij ook tot een matig bedrag geheven, nog veel meer aankleven."

Zie daar, Mijne Heeren, het gevoelen van een groot aantal leden van deze Kamer, en van de Regering tevens. Beiden zijn het eens, dat *consumtive* belastingen de nijverheid belemmeren, en de behoeftigen te veel in de belasting doen bijdragen.

De Regering doet daarbij tevens opmerken, dat verbruikbelastingen, al worden dezelve ook tot een matig bedrag geheven, minder zijn aan te bevelen tot bestrijding van plaatselijke uitgaven, dan ten behoeve van 's rijks schatkist.

Of het geachte lid uit de hoofdstad (de heer PROVÓ KLUIT), Mijne Heeren, voor eenige dagen niet wat stout is geweest, om ons en andere leden, welke deze denkbeelden waren toegedaan, en van hem in gevoelen op dit punt verschilden, daarom uit te krijten voor ideologen, dit laten wij ter beoordeeling van de Kamer. Wat ons aangaat, wij vergeven hem die uitdrukking, die beschuldiging, aangezien wij voor ons de bewustheid hebben van ter goeder trouw ons over het onderhavige wets-ontwerp te hebben uitgedrukt.

Een ander punt, van meer bedenkelijken aard en waaraan wij veel hechten, is, dat de Regering hare beginsels niet op de wet heeft toegepast, maar eene opvoering van 150 opcenten op de primitive rijks-belastingen, en dat nog wel op de eerste levensbehoeften, voordraagt.

Wij moeten bekennen, de redenen niet te begrijpen, welke de Regering daartoe hebben kunnen brengen, tenzij men moge aannemen, dat de dwaalbegrippen der stedelijke besturen van enkele groote gemeenten daartoe hebben medegewerkt, aangezien deze besturen in het denkbeeld verkeeren, dat zij in hare uitgaven het billijkst voorzien door hooge belastingen te heffen op de eerste levensbehoeften, waarin een ieder moet bijdragen. Want, hoort men zeggen, een gelijk bedrag op het gedistilleerd te heffen, dit zoude te veel aanleiding tot ontduiking geven en tevens leiden tot vermindering van het debiet en tot minder verdiensten van den koopman.

Velen zijn nog van meening, Mijne Heeren, dat indirecte belastingen, die niet betaald worden van hetgeen iemand werkelijk bezit, maar van datgene, *wat hij niet heeft*, en dus voor zijne behoefte eerst koopen moet, — dat deze de beste belastingen zijn, aangezien (zoo redeneert men) dezelve het meest opbrengen, en door den onwetenden volkshoop, zonder het te bemerken, daarin ruim wordt bijgedragen. De mannen, aan welke het beheer der geldmiddelen is opgedragen, weten zeer veel tot haren lof te zeggen. Men betaalt ze, hoort men zeggen, wanneer men juist geld heeft, en dan in eene zoo geringe mate, dat zelfs de armste het naauwelijks gevoelt. Wordt eene *waar*, door wettig opslaan ten voordeele van de gemeentekas, een weinig duurder, dan is dit hetzelfde, als wanneer ieder ander verkooper den prijs zijner *waar* een weinig verhoogt. En hij, die het gekochte weder aan een ander wil overdoen, rekent er hetgeen hij daarvoor te veel heeft betaald insgelijks bij. Daarenboven staat het een ieder immers vrij, om van duurder geworden artikelen meer of minder te gebruiken, zich zelven dus *al* of *niet* belasting op te leggen, of slechts wanneer hij zulks verkiest. En den werkman, o! dien is het onverschillig, welke belasting hij betaalt, want deze ontvangt in een hooger dagloon de belasting terug.

Doch indien de gemeene man, Mijne Heeren, de sommen kon bijeenrekenen, die hij het geheele jaar door, in oneindig kleine gedeelten, betaalt, dan zou hij duidelijk inzien, dat hij *naar evenredigheid* veel zwaarder belast is, dan de rijkste inwoner van de stad.

Wij betreuren het daarom, dat de Regering geen moed

(*) Deze redevoering kon wegens plaatsgebrek in ons vorig nommer niet worden opgenomen.

genoeg gehad heeft, om het hollend paard (eenige plaatselijke besturen) te beteugelen, en nog een te ruimen teugel heeft gelaten, tot groot verderf voor alle takken van nijverheid, tot vernietiging van de burgerklasse, of liever de strekking te bestendigen van de burgers tot de dagloouers, en dezen weder onder de bedeelden te brengen.

Dit is iets, Mijne Heeren, hetwelk nog dagelijks onder de oogen van het publiek plaats heeft; men spreekt daar veel over, zonder te handelen, en de burgers zelven, zoo als wij aanmerken, zijn zelven daarvan de slagtoffers, en niettegenstaande dat alles blijven deze lijdelijk; die zich zelven, zegt men, vrijwillig laat kastijden, valt niet te beklagen, als de roede iets meer dan ligchamelijke smart achterlaat.

Ook willen wij hier niet verzwijgen, dat het ons hoogstens heeft bevreemd, dat de Regering niet met meer kracht is teruggekomen op de bepalingen, vervat in het koninklijk besluit van den 4den October 1816 (*Staatsblad* no. 54), art. 9, waarin wij o. a. dit lezen:

„dat de plaatselijke belastingen geene objecten treffen, welke reeds onder 's lands indirecte belastingen begrepen zijn, dan voor zoo verre het zoude blijken onmogelijk — let wel, Mijne Heeren, onmogelijk — te wezen, of met de belangen der ingezetenen te strijden, om in de behoeften van eene zoodanige gemeente op eene andere wijze te voorzien, terwijl in allen geval het zout, de zeep, de waag, de ronde maat en het binnenlandsche lastgeld nimmer een object van plaatselijke belastingen zullen kunnen uitmaken;

„dat ten aanzien van die plaatselijke belastingen, welke op objecten zouden worden gelegd, die reeds van rijkswege zijn bezwaard, het montant der plaatselijke belasting niet hooger worde gebragt dan tot de helft van den rijks-impost, en de keuze bepaald op zoodanige objecten, welker belasting, volgens de lokale omstandigheden, het minste bezwaar aan de ingezetenen zal opleveren."

Wij herhalen, dat het ons bevreemdt, dat de Regering niet met meer kracht is teruggekomen, om de opvoering van opcenten te beperken binnen de grenzen, in het aangehaalde koninklijk besluit omschreven. Wij hadden dit verwacht bij een wets-ontwerp als het onderhavige, waarbij tevens een zoo ruim tijdvak van 5 jaren wordt toegestaan, om terug te komen van diep ingrijpende misbruiken ten nadeele van alle takken van industrie en wel bijzonder voor de productie van de inlandsche tarwe.

Volgens den geachten spreker uit de hoofdstad, is de 100 ponden tarwe te Amsterdam belast met *f* 7,37½, of de 75 ponden (gemiddeld gewigt van een mud beste baktarwe) met *f* 5.53.

Om nu deze onaannemelijke belasting aanschouwelijk te maken, eensdeels voor de consumateurs, en anderdeels voor de inlandsche producenten, moet men de koopwaarde van het belaste object raadplegen.

Nu is het algemeen bekend, dat de uitheemsche tarwe, van gelijk gewigt als de inheemsche, in den regel meer dan *f* 2 hooger per mud in prijs is; en als men de koopwaarde van de eerste op *f* 9 en de laatste op *f* 7 per mud stelt, dan resulteert, dat de koopwaarde van de buitenlandsche tarwe met 60 en de inlandsche met 80 percent te Amsterdam bezwaard wordt, omdat van beide soorten gelijke hooge accijns van *f* 5,53 per mud geheven wordt.

De beschermende of invoerregten voor de tarwe bedragen thans 3 percent, en alzoo 17 percent minder, dan de inlandsche tarwe boven de buitenlandsche tarwe door den accijns te Amsterdam getroffen wordt.

Deze cijfers bewijzen, Mijne Heeren, dat de natuurlijke prijs met 60 en 80 percent door de accijnsen te Amsterdam wordt verhoogd; dit noemen wij, en zoo wij meenen te regt, eene onnatuurlijke, eene zwaar drukkende belasting voor de verbruikers, en vooral voor de minvermogenden.

Het aangehaalde verschil van 17 percent is onzes inziens zeer nadeelig voor de inlandsche productie; het bevordert grootendeels den invoer van vreemde tarwe, en is alzoo wel voordeelig voor den graanhandel, doch zeer verderfelijk voor den landbouw, zoodat de ingezetenen (althans sommigen) van Amsterdam belang hebben, om de hooge accijnsen op de tarwe te behouden, om eensdeels dien handel te bevorderen en uit te breiden, en anderdeels om den minderen stand kunstmatig duur brood te laten eten.

Zoo het laatste door ons geacht medelid uit de hoofdstad, den heer VAN HALL, eens nauwgezet, en met de hand op het hart, overwogen wierd, dan, gelooven wij, zoude hij de redenen leeren kennen, waarom de bestrijders van de belasting op het gemaal, van de hooge opcenten, juist in plaatsen wonen, alwaar geene of niet noemenswaardige opcenten geheven worden, gelijk dat lid voor eenige dagen dit vragenderwijze in de Kamer opperde.

Op de door ons aangevoerde gronden zijn wij tot het besluit gekomen, om de Regering in haar beginsel te ondersteunen, door de beperking iets verder uit te strekken, dan door haar wordt voorgedragen.

Wij hopen, dat ons amendement door de Regering in dien zin zal opgenomen worden, en dat de Kamer zal willen medewerken, om den handenarbeid in den ruimsten omvang te ontlasten, om eindelijk langs dien weg tot eenen onbelasten ruilhandel te komen; aangezien het eerste moet vooraf gaan, om het laatste in practijk te kunnen brengen.

De voorstellers hopen, dat de Kamer een blijk mag geven, van orde in ons belastingstelsel te willen, en niet langer te willen bestendigen, dat de mingegoede burger, de industriëel per rato boven den rijken inwoner belast blijve, opdat de kiezers zich mogen verheugen, dat hunne afgevaardigden eene betere toekomst voorbereiden.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Donderdag den 12den Junij.

In de zitting van heden zijn door de onderscheidene commissiën van rapporteurs verslagen uitgebragt omtrent de navolgende wets-ontwerpen:

omtrent dat tot goedkeuring eener overeenkomst betrekkelijk de scheepvaart op het kanaal van Terneuzen;

omtrent dat tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Groningen;

omtrent dat tot instandhouding, voor een jaar, van wetten en verordeningen van vreemden oorsprong in Limburg, en

omtrent drie bij de Kamer aanhangige naturalisatie-wetten.

De vergadering heeft besloten de beraadslagingen over de genoemde wets-ontwerpen te doen plaats hebben op Zaturdag den 14den Junij aanstaande, des voormiddags te 11 uur.

Voorts is kennis gegeven dat door de afdeelingen benoemd zijn:

tot hare voorzitters de heeren: *van Rijckevorsel*, *van Beeck Vollenhoven*, *van Sasse van Ysselt* en *de Brauw*, en tot hare onder-voorzitters de heeren: *Boxman*, *Philipse*, *van Roijen* en *van Weel*.

De commissie voor de verzoekschriften heeft eenige verslagen uitgebragt, met welker conclusiën de Vergadering zich achtervolgens heeft vereenigd.

Bij de Kamer zijn 5 verzoekschriften ingekomen, waarvan 4 uit Friesland, waarbij verzocht wordt, dat de Kamer hare goedkeuring *niet* zal verleenen aan het voorstel der Tweede Kamer, ten opzigte van de voormalige leden der Eerste Kamer; — terwijl het 5de is van den notaris *Strooband*, te Ameland, betrekkelijk de gemeentewet. Die adressen worden verzonden aan de commissie *ad hoc*. — Die commissie doet verslag: 1) bij monde van den heer *van Beeck Vollenhoven*, op een adres der kamer van koophandel en fabrijken te Rotterdam, waarbij overgelegd wordt een afschrift van een adres aan den Koning, strekkende tot het verkrijgen van eene min kostbare regtsbedeeling, in zaken van handel en nijverheid. — Dit adres, in verband staande met de nieuwe regterlijke organisatie, zal ter griffie worden nedergelegd; — 2) bij monde van den heer *van Eysinga*, op een adres van den notaris *Hammacher* en 7 andere ingezetenen van Groede, die verzoeken, dat de Kamer hare goedkeuring onthoude aan het gedane voorstel, wegens de leden der voormalige Eerste Kamer. Griffie; — 3) bij monde van den heer *Beerenbroek*: 1) op dat van den Raad der stad Groningen, die zijne bezwaren kenbaar maakt ten aanzien van het ontwerp wegens het bouwen enz. onder vestingen, en 2) op dat van 571 ingezetenen in het vierde district van Zeeland, die aandringen op de daarstelling van een kanaal voor de scheepvaart en een ander van uitwatering in hunne streken. — Griffie.

Waarna de vergadering is gescheiden.

Zitting van Zaturdag den 14den Junij.

Heden zijn met *algemeene* stemmen aangenomen de ontwerpen van wet:

1) Tot goedkeuring eener overeenkomst omtrent de scheepvaart op het Kanaal van Terneuzen.

2) Tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Groningen;

En 3), 4) en 5) Tot naturalisatie van *Muller*, *Mussée* en *Roessingh*, terwijl het ontwerp tot instandhouding, voor een jaar, van wetten en verordeningen van vreemden oorsprong in Limburg, na eenige beraadslagingen, aangenomen is met 31 tegen 2 stemmen (de heeren *van Royen* en *van Rijckevorsel*).

Maandag discussiën over 4 aanhangige ontwerpen, doch nog niet over de gemeentewet.

Uit het verslag der commissie van rapporteurs der Eerste Kamer; over het wets ontwerp tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Groningen, blijkt, dat door eene afdeeling is opgemerkt, dat, voor zoo ver uit de memorie van toelichting mogt kunnen worden afgeleid, dat het brengen van de kosten der zeeweringen grootendeels ten laste der grondeigenaren, als beginsel zou zijn aangenomen, men zwarigheid moest maken daaraan zijne goedkeuring te hechten. Behalve andere redenen, opperde men daartegen de bedenking, dat dikwerf vele grondeigenaren, in belangrijke deelen van eenig gewest, bij zeeweringen niet meer dan een algemeen belang hebben.

(*Zie de Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

Kerknieuws.

LELLENS, (klass. *Appingedam*), 1 Junij. Heden hadden wij het genoegen onzen herder en leeraar, den heer *H. J. Bouwers*. kand. bij het prov. kerkbestuur van Friesland, in ons midden te zien bevestigd worden door zijnen vriend, den heer *J. F. Schönfeld*, predikant te Bellingwolde, met eene leerrede over Hand. VIII: 5, 6*a*. Het werk der inzegening en handoplegging verrigtte de consulent, de heer *P. Penon*, pred. te Loppersum, daarin bijgestaan door den bevestiger en den heer *L. Offerhaus*, pred. te Leermens. Des namiddags aanvaardde de bevestigde zijn dienstwerk onder ons met eene leerrede over Joh. XX: 21. Gaven de gemeenteleden dezen dag door eene talrijke opkomst blijken van belangstelling, even zoo velen der naburige predikanten, door het komen bijwonen der namiddag-godsdienstoefening.

SMILDE, 12 Junij. Ook ds. *Tijs* van de Dedemsvaart, door de Chr. Afg. gemeente alhier beroepen, heeft voor die beroeping bedankt, zoodat deze gemeente nog steeds vakant blijft en tot eene nieuwe beroeping moet overgaan.

— Ter vervulling der vacature, door het overlijden van den weleerw. heer *A. Doijer* bij de Doopsgezinde gemeente te Amsterdam ontstaan, is door den kerkeraad het volgend zestal van predikanten aan die gemeente voorgesteld: dd. *de Stoppelaar Blijdestein*, te Sneek, *van der Goot*, te Rotterdam, *Harting*, te Enkhuizen, *Kerbert*, te Hoorn, *Sepp*, te Zaandam, en *Versteeghe*, te Westzaan.

— Tot de Synodale Vergadering der Nederlandsche Hervormde Kerk voor het jaar 1851 zijn afgevaardigd: als praeadviserende leden, de hoogleeraren dr. *J. H. Scholten*, te Leiden; dr. *H. Bouman*, te Utrecht, en dr. *P. Hofstede de Groot*, te Groningen. Als gewone leden, de predikanten *C. Hooijer*, te Zalt-Bommel, *B. te Gempt*, te Battenburg, *H. G. J. van Doesburgh*, te Rotterdam, *R. J. Koning*, te Limmen, dr. *W. L. van Oosterzee*, te Goes, *H. A. van der Ven*, te Driebergen, *P. A. C. Hugenholtz*, te Dockum, *P. C. Molhuysen*, te Deventer, *N. Warmolts*, te Westeremden, *C. W. Pape*, te Heusden, *R. P. Reddingius*, te Zweelo, *J. F. C. Kronenberg*, bij de Waalsche gemeente te Arnhem, dr. *J. W. Suringar*, te Maastricht, en *J. H. de Dompierre de Chaufepié*, bij de Waalsche gemeente te Amsterdam. De ouderlingen *G. M. Kruimel*, te Amsterdam, mr. *J. C. van der Meer Mohr*, te Goes, en *J. J. Burgerhoudt*, te Utrecht.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 12 Junij, kapit. *Kiewit* Maria Catharina, van Petersburg; *Stuit* Geerdina, van Koningsbergen; *Potjer* Geertruida Jacoba en *Kablet* Hendrika Gesina, beide van Dantzig; *Bakker* Jantina, van Newcastle; *Karst* Elisabeth Lollina, van Pillau; *Kwint* Hendrika Gesina en *Brouwer* Elsina, beide van Dantzig; den 13den *Waterborg* Henderkina, van Hohewarh. — Te Texel den 11 Junij, *Olthoff* Jantina, van Stockton; den 12den *Hazewinkel* Harmina, van Dantzig; den 13den *Schuring* Egberdina Anna, van Livorno; *Pinksterboer* Geziena, van Lissabon. — In het Vlie den 12 Junij, *de Groot* Arendina, van Christiansand. — Te Helvoet den 13 Junij, *Buining* Magdalena, van Dantzig; *Vos* Catharina Elsina, van Stettin. — Te Brielle den 13 Junij, *Timmer* Koophandel en Zeevaart, van Londen. — Te Newyork den 26 Mei, *Bakker* Jacoba, van Shields. — Te Rio de la Hache den 29 April, *Klok* Riga, van Curacao. — Te Bayonne den 6 Junij, *Puister* Nijverheid, van Londen. — Te Falmouth den 10 Junij, *Hughes* Aurora, van Sierra Leona. — Te Holyhead den 10 Junij, *Thomas* Catharina Thomas en *Thomas* Herbert Thomas, beide van Liverpool n. Groningen. — Te Gravesend den 10 Junij, *Hazewinkel* jonge Liefert, van Rostock. — Te Liverpool den 9 Junij, *Bakker* Paulina, van Rotterdam. — Te North den 8 Junij, *Koning* vr. Willemina, van Rotterdam. — Te Stockton den 11 Junij, *Prins* Roelfina, van Rotterdam. — Te Hull den 11 Junij, *Pekelder* Beerendina, van Harlingen. — Te Yarmouth den 10 Junij, *Waterborg* Katrina, van Groningen. — Te Frederikstad den 27 Mei, *de Jonge* Henderika, van Zwolle. — Te Hamburg den 10 Junij, *Scholtens* vr. Mettina, van Bremen. — Te Bolderaa den 2 Junij, *Stuit* Concordia, van Harlingen; *Engelsman* Niessina Schuringa, van Cardiff; den 3den *Wilkens* Harmonie, van Belfast; den 4den *Kamminga* Oldambt, van Rotterdam; *Stomp* Leentje, van Liverpool. — Te Swinemunde den 9 Junij, *van Dijk* Eva Hendrika, van Hamburg; *Lukkien* Margaretha Wilhelmina, van Bremen; den 11den *van Wijck* Jennij, van Petersburg. — Te Dantzig den 5 Junij, *Douwes* Eendragt, van Koppenhage. — Te Pillau den 8 Junij, *Stuitje* Christina Johanna, van Rendsburg. — Te Kroonstad den 5 Junij, *Koning* Geessina, van Amsterdam; *Prins* Heiko Prins, van Leeuwarden. — Te Archangel den 31 Mei, *Smit* Morgenster, van Londen. — Te Koppenhage den 10 Junij, *Valk* Alberdina Gezina, van Antwerpen; *Lieffijn* Goede Verwachting, van Newcastle. — Te Rendsburg den 5 Junij, *Rasker* Margaretha, van Koningsbergen n. Groningen; *Pronk* Roelina, van Littlehampton n. de Oostzee; *van der Woude* Gesina Gesina en *Ellens* Lammechiena, beide van Groningen n. de Oostzee; *van der Wouden* Hoop en Liefde, van Bremen n. Stettin; den 10den *Brouwer* Ons Genoegen, van Amsterdam n. Petersburg; den 11den *de Haan* Jantina Gezina en *Bieze* Elsina, beide van Groningen n. de Oostzee.

Binnengekomen te Texel den 14 Junij, kapit. *Giezen* Nijverdal, van Dundee; *Scherpbier* Elsje, van Riga. — In het Vlie den 13 Junij, *Bart* Hendrika Jantina, van Drobach. — Te Helvoet den 14 Junij, *de Boer* Arjen Brouwer, van Triest; *Wijkmeijer* Margaretha, van Riga.

Zeilklaar te Bodden den 9 Junij, kapit. *Zoeler* Catharina en *Timmer* Koophandel en Zeevaart, beide naar Rotterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 13 Junij, kapit. *Roelfsema* Harmonie, naar Napels; *Viëtor* Hester, naar Swansea; *Jaski* Catharina Johanna, naar Newport; *Rozema* Annechiena Johanna, naar Dantzig. — Van Texel den 12 Junij, *Koning* Zeldenrust, naar Hull. — Uit het Vlie den 12 Junij, *de Vries* Anna Sophia, naar Rostock; *Sprik* de 2 Gebroeders, naar Christiansand. — Van Helvoet den 12 Junij, *Potjewijd* Alida Petronella, naar de Oostzee. — Van Brielle den 12 Junij, *Oldenburger* Astrea, naar Dendermonde; *Koerts* juffrouw Garrelts, op avontuur. — Van Maassluis den 12 Junij, *Tjakkes* Maria Elisabeth, op avontuur. — Van Falmouth den 8 Junij, *Bakker* Zeevaart, naar Galwaij. — Van Liverpool den 10 Junij, *Kamminga* Marinus en Geertruida, naar Elseneur. — Van Kroonstad den 4 Junij, *Post* Afina, naar Elseneur. — Van Swinemunde den 9 Junij, *de Jonge* Annechiena, naar Kiel; *Mulder* Onrust, naar Flensburg. — Van Dantzig den 6 Junij, *Altena* Hendrika Margaretha, naar Holland; *Klasen* Antje, naar Brussel; den 7den *Niehoff* Jantina Jetskelina en *Veen* Diana, beide naar Amsterdam; *de Jonge* Weldaad en den 8sten *Smit* Margina, beide naar Londen. — Van Memel den 4 Junij, *Pot* Catharina Wilhelmina, naar Groningen; *Flik* vr. Johanna, naar Boulogne; den 5den *Douwes* Aquarius, naar Gloucester; den 7den *Ebes* Grietje, naar Harlingen. — Van Hamburg den 10 Junij, *Lever* Waakzaamheid, naar Dantzig; *Panjer* vr. Wijka, naar Stettin. — Van Bremerhaven den 12 Junij, *Wolkammer* Eenige Broeder en *Jonker* Anna Catharina, beide naar Stettin. — Van Pillau den 6 Junij, *van Sluis* Tjakkina, naar Hamburg. — Van Bolderaa den 2 Junij, *Mooi* Hillechiena Catharina, naar Schiedam; den 4den *Schuur* Aaltje Pronk, *Kramer* Philothea, *van Calker* jonge Hero, *Bernardus* Agatha Hendrika, *Dik* Jantina Annechiena, *van der Werf* Jandina, *Bakker* jonge Tammiuk, *Upmeijer* Alberdina en den 5den *Tuntelder* Geertruida, alle tegen n... Elseneur.

Vertrokken van Texel den 14 Junij, kapit. *Schaap* Bernhard ... Elise, naar Hull. — Uit het Vlie den 13 Junij, *de Jong* Ida, naar Swinemunde; *Smit* Anna Elisabeth, naar Christiansand; *Kuiper* vr. Engelina, naar Osterrusoer. — Van Liverpool den 11 Junij, *Zee...* Elsina Jantina, naar Stettin.

HARLINGEN, 14 Junij. Binnengekomen den 11den kapit. *de Groo...* Arendina, van Christiansand; den 13den *Bast* Henderika Jan... en den 13den *de Boer* Willem, beide van Droback; *de Boer* ...lust, van Oudsoen. — Vertrokken den 10den *Oldenburger* G... Koumans, naar Engeland; den 12den *Frankena* Verwachting, ... Schotland; den 14den *de Ruiter* Antje, naar Havannah.

ZOUTKAMP, 15 Junij. Binnengekomen den 13den kapit. *Hang...broek* Willem Hendrik, van Noorwegen; den 14den *Jager* Zwaan... Elisabeth en *Tunteler* vr. Christina, beide van Stettin; *Rasker* M...garetha, van Koningsbergen. — Vertrokken den 12den *Zeegers* C...tharina, naar Hull; *Gruppelaar* Nijsina, naar Londen; *Mu...* Harmonie en *Moesker* Suzanna, beide naar Archangel; *Kranen...* Wiardus, naar Noorwegen; *Degenhardt* Wigerdina, op avontu... *Hoetjer* Geertruida Lammegina, naar Londen. — Vertrokken ... 13den *de Groot* Jacoba Johanna en den 14den *Bakker* de jonge ... beide op avontuur; *Pluktje* Tetsia, naar Londen; den 15den ... *Ruiter* Vriendschap, naar Riga; *Bekkering* Gesina, op avontuur.

TERMUNTERZIJL, 16 Junij. Binnengekomen den 10den kapit. *Po...* de Weldaad, van Hamburg; den 12den *Legger* Geerdina, van Noorwegen; den 14den *Larink* voor *von Herz* Ober Eems, van Emden; *Frijman* vr. Harmina, van Norderneij. — Vertrokken den 11... *Brouwer* Harmina en *Munning* Janke Hooites, beide naar Noorwegen; den 12den *Pasman* Maria en *Burman* vr. Gezina, beide n... Leer; *Prins* de Weldaad, naar Norden; den 14den *de Vries* ... Ida, naar Hamburg; *Kraan* Vriendschap, naar Noorwegen.

DELFZIJL, 16 Junij. Binnengekomen den 11den kapit. *Pot* ...zina, van Laurvig; *Gust* de Goede Hoop, van Oudsoen; *Pi...* Eefka Maria, van Hamburg; den 12den *Oortgiese* Wilhelmina, ... Dantzig; den 14den *Donga* Annechiena, van Laurvig; *Mammes* H...mannus, van Norden; *Pronk* Tweelingen, van Emden; den 15... *Strakhouder* juffer Annette, van Norden. — Vertrokken den 12... *Pohl* Catharina, naar Leer; den 13den *Oosterhuis* Janna, naar B...men; *de Jonge* Anna Elizabeth, op avontuur; den 14den *Kleufk...* Henderiette, naar Emden; den 15den *Kort* Petronella, naar H...

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEP...
welke de Sond gepasseerd zijn.

4 Junij. Nanninga, de Vriendschap (Pekela), v. Nerva n. Ams...
Vaalman, Catharina (Wildervank), v. Amsterd. n. Pete...
5 — Brouwer, Lummina (Pekela), v. Riga n. Schiedam.
Steffens, Johannes (Amsterd.), v. Koningsberg. n. Zw...
Verstok, Regina Elisabeth (Pekela), v. Riga n. Schied...
Eilts, Idonia (Delfzijl), v. Braake n. de Oostzee.
Zijl, Alpha (Groningen), v. Pernau n. Dundee.
Smilde, de Hoop (Schiedam), v. Schiedam n. Reval.
Doekes, Newa (Rotterdam), v. Rotterdam n. Petersb...
6 — Schreuder, Jantina Roelina (Veend.), v. Petersb. n. Gra...
de Jonge, Jezelina (Veendam), v. Stettin n. Newcas...
Ketelaar, de Hoop (Groningen), v. Riga n. Antwerp...
Mulder, Afina Agatha (Veendam), v. Amsterd. n. d. O...
Schuth, Gesiena (Sappemeer), v. Riga n. de Maas.
Klein, Alida Margaretha (Sappemeer), v. Wismar n. D...
Boomgaard, Margerite (Groningen), v. Pillau n. Ams...
de Weerd, Pieter (Harlingen), v. Hamburg n. Konis...
Schoon, Johanna Geerdina (N. Schans), v. Dantz. n. Em...
Bleeker, Zwaantje Cornelia (Grouw), v. Dantz. n. Ams...
Duintjer, Catharina (Veendam), v. Dantzig n. Harlin...
de Boer, Lamina (Groningen), v. Pillau n. Groninge...
Hazewinkel, de Munte (Muntendam), v. Stettin n. ...
Huisman, Zwartsluis (Zwartsluis), v. Stettin n. Newc...
van der Laan, Hermanus (Rotterd.), v. Riga n. de ...
Kuiper, Thelina (Dordrecht), v. Memel n. Holland.
de Jonge, Pollux (Veendam), v. Pernau n. Schiedam.
Menses, jonkvr. Maria (Pekela), v. Konb. n. Firth of (F...
Klasen, Elizabeth (Pekela), v. Hamburg n. Petersbu...
de Grooth, Margrethe Gezine (Pekela), v. Rott. n. d. O...
Vos, Cornelia (Pekela), v. Rotterdam n. de Oostzee.
Brouwer, de Noordstar (Pekela), v. Riga n. de Maa...
Smith, Engelina (Pekela), v. Riga n. de Maas.
Brouwer, Anfina (Pekela), v. Schiedam n. de Oostzee.
Karst, Martha Alida (Schierm.), v. Konb. n. (D...
7 — Franken, Johanna (Krommenie), v. Amsterd. n. Pe...
Joosten, Neptunus (Wildervank), v. Rotterd. n. Pe...
Postema, Gesiena (Sappemeer), v. Liverpool n. Ne...
de Grooth Bakker, Katharina (Pekela), v. Stett. n. Sto...
Lukkien, Herstelling (Veendam), v. Koningsb. n. A...
Ikkena, Gezina Johanna (Pekela), v. Libau n. de ...
Brouwer, Harmina (Wilderv.), v. Schiedam n. Peters...
Plukker, Antje (Groningen), v. Petersburg n. London...
Amsinge, Alida Jacoba (Delfzijl), v. Nerva n. Amster...
Boomgaard, Antje Wijkenburg (Gron.), v. Nerva n. Gr...
8 — Broekman, Helena (Veendam), v. Dantzig n. ...
Karssies, Hellechina Wilkens (Veend.), v. Nerva n. ...
Haverbult, de j. Johanna (Groning.), v. Dantz. n. A...
Polter, twee Broeders (Pekela), v. Dantzig n. Edam...
Tiktak, Jantina Fennechina (Pekela), v. Libau n. Schi...
Stuit, Beerta Hendrika (Harling.), v. Harling. n. R...
Giezen, Geerdina Beerta (Veendam), v. Memel n. Lo...
Gerritsma, de j. Gerrit (Heerenv.), v. Dantzig n. de ...
de Jonge, Fennegina (Pekela), v. Hamburg n. Riga.
9 — Warners, Tjardina Fennegina (Gron.), v. Stettin n. ...
Woltman, Emmanuel (Veendam), v. Stettin n. Rije.
Schut, Maria Aletta (Hoogezand), v. Dantz. n. Am...
Bragt, Lucretia (Winschoten), v. Libau n. de Maas.
Scherpbier, Alberdina (Hoogezand), v. Dantz. n. H...
Visser, IJmke Visser (Dockum), v. Harlingen n. Me...
Sprik, Alida (Winschoten), v. Amsterdam n. Dantzig.
Naatje, Alberdina Edzina (Zuidbroek), v. Riga n. Am...
Hazewinkel, Rolfina Kuiper (Veend.), v. Rott. n. Pe...
Schaap, Harlingen (Harlingen), v. Harlingen n. Me...
Holscher, de 5 Gebroeders (Wilderv.), v. Petersb. n. ...
Bieze, de Vriendschap (Sappem.), v. Rotterd. n. Pe...
Struik, Fenna Gerarda (Sappem.), v. Rotterd. n. Kon...
Douwes, Sieka (Veendam), v. Gent n. de Oostzee.
v. d. Gouwe, Josiena Henrietta (Amst.), v. Amst. n. Pe...
v. Duinen, Alkanna Elizabeth (Veend), v. Delfsh. n. d. O...
Butter, 2 Gebroeders (Durgerdam), v. Amsterd. n. B...
10 — Dekker, de Onderneming (Harling.), v. Harling. n. ...
de Boer, Reina (Pekela), v. Harlingen n. Memel.
Westerborg, Diewerdina (Sappem.), v. Amsterd. n. ...
Landeweer, Zeevaart (Hoogezand), v. Rotterd. n. Pe...
Mulder, Harmonie ...., v. Antwerpen n. Peter...
Duit, Frouwina (Pekela), v. Amsterdam n. Pernau.
de Groot, Maria Roelfina (Winschoterz.), v. Berg. n. P...
Taaij, Geesiena Jantina (Farmsum), v. Zwolle n. de ...
de Boer, Hoop en Verwachting (Pekela), v. Rott. n. P...
Kieft, Jantina Jikkina (Groning.), v. Groning. n. d. ...
Kruisinga, de vr. Neeltje (Dordr.), v. Dordr. n. de ...
de Jonge, Eetina (Veendam), v. Schiedam n. Skele...
Boswijk, Ceres (Pekela), v. Hamburg n. de Oostzee.
Giezen, juffvr. Hillegonda (Veendam), v. Lond. n. d. ...
Helmers, Stad en Lande (Wouds.), v. Harlingen n. ...
Koster, Martha Elisabeth (Finsterw.), v. Liverp. n. ...
Mooi, Tiessina (Pekela), v. Amsterdam n. de Oost...
de Jonge, Hesperus (Woudsend), v. Harlingen n. ...
Brandts, de j. Willem (Amsterd.), v. Amsterd. n. P...
Balk, Leonora Johanna (Harling.), v. Lissabon n. ...
Duin, Jantina Frouwina (Pekela), v. Zwolle n. Ko...
Franken, de Harmonie (Pekela), v. Newcastle n. ...
Potjewijd, Albertina (Pekela), v. Schiedam n. Wi...
de Grooth, Lucas Wildervank (Pekela), v. Schiedam ... (O...
Dodenhuizen, de Arend (Middb.), v. Middb. n. Frederik...
Steen, Sieke v. d. West (Pekela), v. de Maas n. de O...
Scholtens, Magrietha (Wildervank), v. Kampen n. d. ...
Kaars, Klassina (Veendam), v. Kampen n. de Oost...
Parma, Caspar de Robles (Harl.), v. Dantz. n. H...
Vos, Anna Luitzia (Pekela), v. Riga n. Schiedam.
Wessels, Elisabeth Machtelina (Pekela), v. Riga n. ...
Flik, de vr. Johanna (Harlingen), v. Memel n. Be...
Oorburg, Hendrika Elida (Veendam), v. Dantz. n. ...

Kapt. Hazewinkel, Grietje Mollema, van Petersb. naar A...dam bestemd, is op den 7den dezer alhier voorbijgezeild.

De Wind den 4den Junij Z. en W.Z.W.; den 5den ... W.N.W. en N.; den 7den N.W., W., N.W. en W.Z.W.; den ... Z.W. en W.N.W.; den 9den W. en Z.W.; den 10den N...

ELSENEUR, 10 Junij 1851.

214de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse.

3de Lijst. No. 1255 een prijs van *f* 1250. No. 19... prijs van *f* 1000.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 16 Junij 1851.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden	36 Cts.,	per ℔ 09 Cts.
De Grofweiten Bol . . .	„ 5 Oncen	11⁵ Cts.,	„ „ 23 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12⁵ Cts.,	„ „ 41 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11 Cts.,	„ „ 37 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 3 Oncen	10⁵ Cts.,	„ „ 35 Cts.

Voor eensluidend Uittreksel,

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 13 *Junij*

TARWE.	Zw. Zand 64 ℔ f 5,40	Bl. Voer 38 ℔ f 2,95
Oude Bak 72 ℔ f 7,50	Veen 62 » » 5,00	» 40 » » 3,10
N. Old. 70 » » 6,40	» 64 » » 5,30	Zw. Voer 36 » » 2,65
» »	N. GERST.	» 38 » » 2,80
» 72 » » 6,80	Winter 52 ℔ f 3,95	» 40 » » 2,95
» Old. 68 » » 5,80	» 54 » » 4,20	BOONEN.
» 70 » » 6,20	» 56 » » 4,50	Paardeb. f 4,75 a f 5,50
» 72 » » 6,60	Zomer 56 » » 4,25	ZADEN, ENZ.
N. ROGGE.	» 58 » » 4,50	Gr. Gort p. m. f 6,75, f 7,50
N. Inlands. 62 ℔ f 4,40		
» 64 » » 4,80	Knobbe 60 » » 4,60	Par. 100 N. ℔ f 10 a f 14
» 68 » » 5,20	» 62 » » 4,90	
» 68 » » 5,40	N. HAVER.	Koolz. f 8,50 a f 9,60
» 70 » » 5,70	Dikke 38 ℔ f 2,95	Zomerz. f
N. BOEKWEIT	» 41 » » 3,15	G. Mosterdz.
Gr. Zand 62 ℔ f 5,30	» 44 » » 3,45	Raapol. p. v. f 30,50
64 » » 5,60	» 47 » » 3,70	Prijs der Boter:
66 » » 5,90	» 50 » » 3,95	¼ Ton f 23,50
	Bl. Voer 36 » » 2,85	⅛ Ton f 11,50

Nieuwe Tarwe vond meer vraag en is iets hooger verkocht. — Nieuwe Rogge door schaarschheid ruim prijshoudend; oude dito als voren. — Boekweit als genoteerd te plaatsen. — Gerst door geringen aanvoer aan Pelderijen iets hooger. — Haver prijshoudend. — Boonen wel afgaande. — Gort in een doen.

AMSTERDAM, 13 *Junij*. Tarwe iets hooger bij partij verkocht; in entr.: 128 ℔ j. Rijn f 233; in cons.: 129, 130 ℔ b. Pools. f 280, f 283; 131 ℔ dito f 287; 128 ℔ b. Pools. f 276; 127 ℔ n. Rijn f 236; 129 ℔ n. dito f 243; 126 ℔ ger. o. Vries. f 215; 117 ℔ Blaauwp. Vries. f 185; 131 ℔ o. Gelders. f 245; 130 ℔ n. dito f 240. — Rogge ruim prijsh.; in entr.: 124 ℔ Pruiss. f 165 met certificaat. In cons.: 118 ℔ Odessa f 154; 125 ℔ o. Silezische f 175, 119, 120 ℔ Pruiss. f 158, f 160; 126 ℔ Anclammer f 180. — Gerst ruim prijsh.: 101 ℔ n. Vries. Winter f 133; 108 ℔ dito Zomer f 125; 110 ℔ n. Deens f 138; 114 ℔ j. dito f 142. — Boekweit prijsh.: 122 ℔ Amersf. f 205.

Koolzaad prijsh.: op 9 vat dadelijk 55 p. vl.; Sept. 54½ p. vl.; Nov. 55 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 104 a 107 ℔ Petersburger f 265, f 270; 109, 110 ℔ Dito f 260; 108, 109 ℔ Riga f 275. — Raapolie dadelijk niet williger, op levering in een doen: op 6/w. f 31,75; vlieg. f 31,75; Sept. f 32,25; Oct. f 32,25 à 50; Nov. f 32,50; Dec. f 32,50 a 75; Mei f 33,50 a 75. — Lijnolie op 6/w. f 34,25; vlieg. f 33,25 — Hennepolie op 6/w. f 36,25; vlieg. f 35,25.

LONDEN, 11 *Junij*. Van alle soorten graan is in den loop dezer week slechts weinig aangevoerd. Hetgeen van inl. Tarwe voorhanden was, werd gemakkelijk tot de prijsverhooging van verleden Maandag verkocht; ook vreemde bedong de koersen van dien dag. Gerst, Haver, Boonen en Erwten waren onveranderd.

LONDEN, 13 *Junij*. Inl. en vreemde Tarwe bedongen heden de volle prijzen van l.l. Maandag. Gerst weinig aan en goed prijshoudend. Voor Haver werd door benoodigden iets meer geld besteed. Boonen en Erwten vast op de prijzen van l.l. Maandag.

LONDEN, 13 *Junij*. Holl. Boter met goede vraag; beste Vriesche bedingt 72 a 74 sh., Holl. 60 a 64 sh. andere soorten, 62 a 68 sh.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

LONDEN, 13 *Junij*. Over het algemeen was de vraag naar de verschillende soorten van vee beter ter markt van heden dan in de vorige week, vooral voor kalveren en lammeren, die 2 d. hooger werden omgezet dan Maandag l.l. Ook de prijs der schapen verbeterde zich.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 14 *Junij*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 58 3/16, 58¼, 58¼; Dito Certific. 3 pCt. 68 1/16; Dito Dito 4 pCt. 88⅝, 88 13/16, 88¾; O. L. Leening 4 pCt. 87¾; Handel-Maatschappij 109¼. — BELGIEN, 2½ pCt. 48 3/16; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 48⅝, 48¼. — FRANKRIJK, Obligatien 3 pCt. 52⅛, 52 3/16. — SPANJE, bij *Ardoins* van 85 £ 5 pCt. 15 3/16, 15¼; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 15¼, 15⅜, 15¼; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 15⅛; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 35 3/16, 35¼, 35⅛; Coup. Ardoins 8 1/16 — PORTUGAL, te Londen, 5 pCt. Dito Dito 4 pCt. 32 13/16, 33, 33. — RUSLAND, Oblig. Hope 1798 en 1816 5 pCt. 105¼; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 104⅞; Certific. 4½ pCt. 98¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 88⅝. — POLEN, Certific. 4 pCt. 77½. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 71⅞, 72; Dito Nieuwe 2½ pCt. 38; Dito Nieuwe 5 pCt. 77 3/16, 77¼, 77 5/16; Louis bij *Hope* 5 pCt. 96; Mexik. 5 pCt. 32¼; Peru 5 pCt. 86⅛, ¼, ⅛; Dito Uitgest. 41½; 4 pCts. Weldadigh. 70⅞, 71.

Van onze binnenl. fondsen waren 4 pCts. iets aangenamer. Alle overige soorten bijna onveranderd.

In vreemde effekten was weinig affaire. Alleen in Spaansche, waarin de stemming over het algemeen flaauwer was, vertoonde de handel eenige levendigheid.

Oostenrijksche werden insgelijks tot iets verlaagde koersen afgegeven.

Van Zuid-Amerik. blijven Peru hunne vooruitgaande beweging vervolgen.

Griekse: Onbep. St. 16 3/16.

Koers van het Geld: Beleening 2¼, Prolongatie 2¼, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 58¼; Ard. a 510 £ 15¼; Binnenl. 3 pCts. 35 3/16.

AMSTERDAM, 15 *Junij*. EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Ardoin à £ 510 15 5/16, ⅜. Dito Onbep. 15¼. Binnenl 3 pCts. 35¼. Metalliek 5 pCts. 72. Dito Nieuwe 77½, ⅜, ¼. Dito Dito 2½ pCts. 38¼. Russen bij *Stieglitz en Co.* 4 pCts 88⅝.

In Spaansche en Oostenrijksche was heden tot iets verhoogde koersen eenige affaire.

GOUDEN EN ZILVEREN SPECIEN.

Amsterdam, 13 *Junij*.

10 Guldenstukk.	f 9.70 à 9.75	Piasters..........	f 2.55 à 2.60
Nieuwe Dukaten	„ „	St. van 5 fr.......	„ 2.34 „ 2.37
Sev. Dito......	„ 5.60 „ 5.70	Brab. Kroonen....	„ 2.65 „ 2.70
Guinjes........	„ „	Fransche Dito.....	„ 2.70 „ 2.75
Eng. Souv......	„ 11.80 „ 11,90	Pruiss. Thaler.....	„ 1.74 „ 1.77
Pistolen........	„ 9.50 „ 9.60	Baren Goud en Specien à f 1412.60 p. Ned. pond fijn...	11 à 11½ pCt.
Louis d'Or.....	„ 10,90 „ 11		
St. van 20 fr...	„ 9.45 „ 9.55		
Napoleon d'or..	„ „	Zilv. v. 1000 tot 300	f 104.50 a 105.

ADVERTENTIEN.

BERIGT.

De *Kommissie van Landbouw in de Provincie Groningen* heeft op den 1sten October 1850 *drie* antwoorden ontvangen op hare prijsvraag naar een „*Leesboek over de Landhuishouding der Provincie Groningen*, ingerigt voor de leerlingen der hoogste klassen van de Lagere Scholen of voor *aanvangende* leerlingen in de Landhuishoudkunde."

Zij heeft de eer, den uitslag der plaats gehad hebbende beoordeeling dezer stukken hierbij aan het Publiek mede te deelen:

I. Een antwoord is ingezonden onder de spreuk: *de Landhuishoudkunde berust hoofdzakelijk op natuur- en scheikundige gronden.*

De schrijver van dit stuk schijnt zich veel moeite voor zijn werk gegeven te hebben, maar zich niet duidelijk genoeg voor oogen gesteld te hebben, welke lezers zijn boek zoude hebben. Naar het doel der vraag toch zoude het zijn een *leesboek* voor leerlingen van gewone *lagere* Scholen en voor *aanvangende* leerlingen in de Landhuishoudkunde. De talrijke in dit stuk voorkomende en uit andere schrijvers overgenomene *tabellen* over de scheikundige zamenstelling van planten enz. zijn voor een *leesboek* niet geschikt. Het antwoord is meer Chemisch dan Landhuishoudkundig. Moeijelijke gedeelten der scheikunde zijn voor de genoemde lezers niet geschikt en zouden ook bezwaarlijk door een gewoon, hoewel anders bekwaam, schoolonderwijzer met genoegzame duidelijkheid verklaard kunnen worden.

Het *kruidkundig* gedeelte van het antwoord is te leerstellig behandeld, maar bevat tevens vele onnaauwkeurigheden. Onder de onkruiden b. v. worden planten opgenoemd, die in Nederland *niet* gevonden worden, zoo als het *wit Vogellijm*, *de blaauwe Sesslerin*, *Europische Cyclamen* enz.

Het meer zuiver landhuishoudkundig gedeelte verraadt ongenoegzame kennis van den landbouw in de *provincie Groningen*, daar, onder anderen, van de hier bijkans in het geheel niet voorkomende *linzen*, *tabak*, *hop* en *hennep* gesproken wordt, maar niet van de *witte kool*, *cichorei*, *koolrapen*, *boterzaad* enz., die hier wel gekweekt worden. — Ook laat het stuk onderscheidene belangrijke punten, zoo als de *hooibouw* — in onze landhuishouding ongetwijfeld van veel gewigt — geheel onaangeroerd.

De Kommissie heeft alzoo gemeend dit antwoord niet te mogen bekroonen.

II. Een tweede geschrift was geteekend met de spreuk van WTTEWAALL: *de landbouw kan op geene betere wijze worden bevorderd, dan door den toestand van den landbouwer te verbeteren, zijne welvaart te doen toenemen en tevens zijne kennis uit te breiden.*

Naar het oordeel der Kommissie, heeft de schrijver van dit antwoord meer een leesboek over de Landhuishoudkunde *in het algemeen*, dan wel een leesboek over de landhuishouding *in de provincie Groningen* gegeven. Het antwoord voldoet alzoo niet aan een der hoofdvereischten van de vraag en is daarenboven onvolledig, daar, bij voorbeeld, de *werktuigen* hier in den landbouw in gebruik, de *beklemming*, welke in dit Gewest zulk een' gewigtigen invloed op den landbouw uitoefent, de *ooftboomen* en de *moestuin* (voor een leesboek op de Scholen zoo belangrijk) hier in het geheel niet, of bijna niet, behandeld zijn; terwijl het bijvoegsel, over de *steenbakkerij* en de *veengraverij*, minder tot het onderwerp behooren.

Hoewel er dan ook enkele hoofdstukken in dit antwoord goed zijn behandeld, zoo kan de Kommissie echter, om bovengenoemde redenen, ook aan dit antwoord den uitgeloofden prijs niet toekennen.

III. Het derde antwoord, geteekend met de woorden: *Wees huishoudelijk met den tijd*, is het best van de drie ingezondene verhandelingen, daar aan het eigenlijk hoofddoel der vraag daarin het best beantwoord is. Om echter tot een goed leesboek over de landhuishouding van de provincie Groningen te kunnen dienen, zoude het geheel van dit stuk eenigzins verkort, de stijl hier en daar beschaafd moeten worden. Eenige punten behoorden meer uitgewerkt te zijn, zoo als de geheele huishouding van den boer en zijne betrekking tot dienstboden enz. Voor de kennis van den waren toestand van den landbouw in eenige deelen van dit Gewest, zoo als voor het zoogenaamde *Hoogeland*, zoude de schrijver nog met nut raad kunnen plegen met ervarene praktische landbouwers. Door zulk eene raadpleging zouden ook enkele met den waren toestand der praktijk van den landbouw in dit Gewest minder overeenkomende onnaauwkeurigheden kunnen hersteld worden.

Dit een en ander in aanmerking nemende, meent de Kommissie ook dit, anders verdienstelijk, stuk niet te mogen bekroonen, doch dezelfde vraag nog eens te moeten voorstellen en wel op deze wijze:

De Kommissie van Landbouw in de provincie Groningen looft eene *gouden medaille* met f 100, of f 150 in eens, ter keuze van den bekroonden, uit aan hem die het best en, bij gebrek aan mededinging, een op zich zelf geschikt *Leesboek over de landhuishouding der provincie Groningen* aan haar zal hebben ingezonden vóór of op den 1sten October 1852. Het boek moet geschikt zijn om als leesboek op de hoogste klassen der lagere scholen gebruikt of aan *aanvangende* leerlingen in de Landhuishoudkunde in handen gegeven te worden. Bij de inzending moet de naam des schrijvers in een wèlgesloten briefje geschreven worden, van buiten met eene spreuk voorzien en het antwoord met dezelfde spreuk gemerkt. — De Kommissie houdt natuurlijk aan zich het regt om het bekroonde stuk voor hare eigene rekening uit te geven.

GRONINGEN, 10 Junij 1851.

Uit naam der Kommissie voornoemd:
H. C REINDERS, *Voorzitter.*
H. C. VAN HALL, *Sekretaris.*

PICTURA.

BESTUURDEREN van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP **ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst**, onder den naam ***PICTURA***, berigten, dat de **BUITENGEWONE KUNSTBESCHOUWING** van **SCHILDERIJEN**, ENZ. op ZATURDAG den 7den dezer maand is **gesloten.**

Openlijk brengen Bestuurderen hulde toe aan hen, die door keurige bijdragen deze *Kunstbeschouwing* zoo veel luister hebben bijgezet, en aan de Leden des Genootschaps, die zoo veel mogelijk medewerkten om deze onderneming wel te doen gelukken.

Bestuurderen en Leden des Genootschaps zijn innig overtuigd, dat deze Verzameling onder de beste mag gerangschikt worden, die sedert 1835 te dezer stede is ten toon gesteld, en bejammeren het dus met regt, dat een gedeelte van het groote Publiek niet meer gebruik heeft gemaakt van de gelegenheid, om het werk onzer beroemdste Nederlandsche Kunstenaars te waarderen.

GRONINGEN, 14 Junij 1851.

Namens Bestuurderen voornd.:
H. TIDDENS,
Secretaris.

*** Het **BESTUUR** van het ***GENOOTSCHAP ter bevordering van Nijverheid***, gevestigd te ***ONDERDENDAM***, van den Schrijver van het antwoord op de prijsvraag No. 44 van het Programma, geteekend met de Spreuk van PLINIUS *Res ardua*, enz., de vergunning bekomen hebbende, om het bij 't Antwoord gevoegde Naambriefje te openen, maakt bekend, dat gebleken is Schrijver te zijn van dat met loffelijke vermelding bekroonde Antwoord, de Heer Mr. **E. VAN LOON**, Advokaat te *Appingedam*.

ONDERDENDAM, 16 Junij 1851.

Namens het Bestuur:
De Secretaris
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Het **BESTUUR** der ***VEREENIGING* voor Dienstboden** alhier, noodigt alle LEDEN van dezelve uit, ter bijwoning eener **VERGADERING** in het CONCERTHUIS, op WOENSDAG den 18den Junij e.k., des avonds te 6 uur, om het VERSLAG aan te hooren van de WERKZAAMHEDEN dier Vereeniging, dat alsdan, overeenkomstig art. 10 van hare Statuten, gegeven zal worden, en tevens om 4 Leden in het BESTUUR te kiezen, nadat vooraf aan eenige DIENSTBODEN de aan haar toegekende BELOONING uitgereikt zal zijn.

GRONINGEN, 6 Junij 1851

Het Bestuur voornoemd,
en uit diens naam:
W. GERHARDS, *Voorzitter.*
H. J. TRIP, *Secretaris.*

*** **OPENLIJKE VERGADERING** der AFDEELING ***WINSCHOTEN*** van het ***Nederlandsch Zendeling-genootschap***, op DONDERDAG den 19den Junij 1851, des namiddags te half drie, in de Kerk der Hervormden te ***Zuidbroek***. Spreker: Ds. COOLHAAS VAN DER WOUDE. Na den afloop dezer openlijke Bijeenkomst, zal zich de Afdeeling vereenigen tot de verrigting harer WERKZAAMHEDEN in het Koor der genoemde Kerk, en tot de BETALING van CONTRIBUTIËN, KOLLEKTEN, enz., ten Huize van den Logementhouder MONKHORST.

J. SINNINGHE DAMSTÉ, P.z.,
Secretaris.

*** **VERGADERING** van de **AFDEELING** voor ***OOFT- en TUINBOUW***, op DINGSDAG den 24sten Junij 1851, des namiddags te 4 uur, in het CONCERTHUIS, in de Poelestraat te *Groningen*. — TENTOONSTELLING, door de Leden, van VOORTBRENGSELEN van OOFT- en TUINBOUW.

P. TRESLING, *Secretaris.*

*** ALGEMEENE VERGADERING van het GENOOTSCHAP *TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID*, gevestigd te *Onderdendam*, in het ZIJLVESTERHUIS aldaar, op DONDERDAG den 26sten Junij 1851, des voormiddags precies te 11 uur.

De Eigenaren van nieuw ingevoerde of verbeterde Landbouwwerktuigen worden uitgenoodigd, dezelve den dag bevorens of in den vroegen morgen van dien dag ter bezigtiging aan de plaats der Vergadering in te willen zenden.

Namens het Bestuur:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

VINDICAT ATQUE POLIT.

EERSTE

Studenten-Zomerconcert,

op DONDERDAG den 19den Junij 1851, in de Societeit *DE HARMONIE.* Aanvang des avonds te zes uur.

HARDDRAVERIJ,

op ZATURDAG den 12den Julij,

te ZUIDHORN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

A. N. VAN HEIJNSBERGEN,
Gep. Kaptein bij het Oost-Indie's leger,
met
C. D. I. W. LAMBERS.

GRONINGEN, 13 Junij 1851.

*** Getrouwd:

T. R. GIEZEN,
van *Muntendam*,
met
SJOUKJE MEIHUIZEN,
van *Martenshoek.*

HOOGEZAND, 11 Junij 1851.

*** Getrouwd:

B. VAN KAEGTEN, J.ZOON,
van *Groningen*,
met
A. J. MEIJER,
van *Viscliet.*

GRIJPSKERK, 14 Junij 1851.

*** Bevallen van eenen ZOON SWAANTJE H. TONKES, geliefde Echtgenoot van

J. I. BOTJES.

STADS NIEUWE-POLDER, 12 Junij 1851.

*** Bevallen van een' dooden ZOON C. H. VAN PELT, geliefde Echtgenoot van

G. P. STÜTTERHEIM, JR.,
Apotheker.

GRONINGEN, 14 Junij 1851.

*** Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER GRESSIEN RUNEMAN, geliefde Echtgenoot van

A. VOORSMIT.

GRONINGEN, 15 Junij 1851.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER D. M. KENEMAN, Echtgenoot van

G. JANSEN,
Koek- en Banketbakker.

GRONINGEN, 13 Junij 1851.

*** Heden in den vroegen morgen overleed, zeer zacht en kalm, mijn dierbare Echtgenoot HARMEN KLAASSEN GLAS, in leven *Deurwaarder* alhier, in den ouderdom van bijna 65 jaren, waarvan ik 38 met hem door den band des huwelijks ben vereenigd geweest; zes Kinderen waren de vrucht van onzen echt, waarvan twee reeds uitgehuwde Dochters hem in de eeuwigheid zijn voorgegaan.

Eene zachte en langzaam ondermijnende ziekte van tien maanden maakte een einde aan zijn voor mij en mijne Kinderen zoo dierbaar leven.

Treurig staar ik met mijne overgeblevene Kinderen den dierbaren afgestorvene na, doch hopende, dat hij na een zeer moeitevol en werkzaam leven alsnu eene zalige rust moge genieten.

LOPPERSUM, 8 Junij 1851.

F. G. DIJKEMA,
Weduwe H. K. GLAS.

Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden morgen overleed ons veel geliefd jongste Kindje ALBERT, in den jeugdigen leeftijd van ruim 16 maanden.

JAC. ZEPER.
M. F. P. ZEPER—WALLER.

LEEUWARDEN, 9 Junij 1851.

*** Heden overleed ons Zoontje FIJPKO, ruim drie jaren oud.

HOOGEZAND, 14 Junij 1851.

P. VAN CALCAR.
A. VAN CALCAR-ROMKES.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven: DE TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK

VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER,

uitgegeven onder toezigt van

***Mr.* A. OUDEMAN.**

In dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en zijn onderscheidene *Wetten*, *Besluiten* en *Reglementen* van algemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk niet voorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde **f 4—90** *in Zakformaat* en **f 6—90** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIJK.

à 1½ Cent per pagina bij Inteekening,
à 3 „ „ „ buiten Inteekening.

De MUZIKALE CORRESPONDENTIE te *'s Gravenhage*, Westeinde B, no. 186, bergt aan OUDERS en VOOGDEN, dat deze **MUZIJK** volkomen voor het **ONDERWIJS** is ingerigt en in den CATALOGUS afgedeeld. Zij kost bij inteekening niet het **zesde** en buiten inteekening niet het **derde** gedeelte van de gewone Plaatdrukmuzijk, zoodat de onkosten van het Onderwijs door deze uitgaven aanzienlijk verminderen.

De vijanden van deze goedkoope muzijk stellen er zich een genoegen in, de fouten die zij somtijds ontdekken met *nadruk* aan te toonen, doch zij vergeten er bij te voegen, dat die fouten ook in het *oorspronkelijke* bestaan; immers de bewerking van den overdruk geeft juist op steen terug wat het oorspronkelijke behelst, en deze uitgave is niet anders dan eene bijzondere wijze van **DECALQUE** op steen die wordt overgedrukt.

Meer dan **500** diverse werken zien reeds het licht. Zoo

wel voor Zang als Piano en Strijkinstrumenten, van de beroemdste klassieke en nieuwe Meesters, als: ***Mendelssohn*, *Beethoven*, *Meijerbeer*, *Rossini*, *Cramer*, *Beijer*, *Burgmuller*, *Döhler*, *Liszt*, *Dreijschock*, *Bersini*, *Czerny*, *Beriot*, *Ernst*, *Mazas*, *Maijseder*** enz. enz.

De CATALOGUS en PROSPECTUS ook van de ORGEL-MUZIJK benevens de MUZIJK zelve, zijn te bekomen te *Groningen* bij **M. SMIT**, Boekh., en voorts te ontbieden bij alle POSTKANTOREN en CORRESPONDENTEN in het Rijk.

Men onderzoeke en oordeele!

***. Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is alom verzonden:

PROSPECTUS EN PROEVE VAN BEWERKING

VAN HET WERK GETITELD:

HANDWOORDENBOEK DER LATIJNSCHE TAAL,

DOOR

***Mr. J. A. SCHNEITER*,**

Rector van het Gymnasium te Groningen.

Dit Werk zal worden uitgegeven in Afleveringen van 6 a 7 vellen, roijaal formaat, compres gedrukt in twee kolommen, en zal circa 50 vellen druks beslaan, tegen 18 cent per vel. Na het sluiten der inteekening wordt de prijs verhoogd tot 20 cent per vel.

De Uitgevers vleijen zich, dat het uit eene gewenschte ondersteuning van alle belangstellenden moge blijken, dat ook in Nederland de uitgave van dit wetenschappelijk werk met eenigen goeden uitslag ondernomen kan worden en men hierin voor het Buitenland niet behoeft onder te doen.

EXTRACT.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS REGTBANK te *Groningen*, van den vijfentwintigsten April 1800 eenenvijftig, behoorlijk geregistreerd, is het **HUWELIJK**, voltrokken te *Groningen* op den zesentwintigsten September 1800 negentien, tusschen **ARENDINA PAUKES**, wonende te *Groningen*, en **JACOB BINGMAN**, wonende te *Bedum*, **ONTBONDEN verklaard.**

Voor extract conform:
L. B. LOHMAN,
Procureur.

Al degenen welke iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan de Nalatenschap van wijlen Mr. **WILLEM FOCKENS MEIJER**, gewoond hebbende en overleden te *Groningen*, worden verzocht daarvan, vóór den 15den Julij eerstk., Opgave of Betaling te doen ten KANTORE van één' der ondergeteekenden, Executeuren-Testamentair te *Groningen*.

Mr. N. VAN HASSELT,
Mr. B. TELLEGEN,
Execut.-Testam.

UITBESTEDING.

Op den 24sten Junij 1851, des middags te twaalf uur, zal, ten Huize van J. B. SCHUT, te *Assen*, publiek worden uitbesteed: het **BOUWEN** van een **CONCERTHUIS** te ***ASSEN***, met de **LEVERING** van de daartoe benoodigde MATERIALEN, waarvan de TEEKENING en het BESTEK van af Maandag den 16den Junij e.k. ten voormelden Huize ter lezing zal voorliggen.

*** De DIRECTIE van het ***ADUARDERZIJLVEST*** is voornemens, alléén bij Inschrijving aan te besteden:

Het maken van **TWEE NIEUWE STORMDEUREN** in de ***ADUARDERZIJL***, alsmede het doen van eenige **HERSTELLINGEN** aan de ***ZIJLVESTERWERKEN***, met de **LEVERING** der daartoe benoodigde **MATERIALEN.**

Het Bestek der gemelde Aanbesteding ligt tot den 25sten JUNIJ e.k. ter lezing in het ZIJLVESTERHUIS bij de *Aduarderzijl*, bij J. BRUINS, buiten de Apoort, en T. G. MEINEMA, te *Dokwerd*.

Op order van de Directie voornoemd:
P. J. HOOIBOER.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

DIENSTREGELING.

Tusschen *AMSTERDAM* en *GRONINGEN*, **dagelijks**, behalve Zaturdags, over *KAMPEN*, *ZWOLLE*, *MEPPEL* en *ASSEN*, en in dadelijke aansluiting met de **DILIGENCE** der Maatschappij tusschen *ASSEN*, *WILDERVANK* en *VEENDAM*.

Vertrek van *AMSTERDAM* 's morg. te 7 uur; aankomst te *GRONINGEN* 's avonds circa te 11 uur.

Vertrek van *GRONINGEN* 's avonds te 10½ uur en aankomst te *AMSTERDAM* 's namiddags circa te **3½ uur.**

Corresponderende te *AMSTERDAM* op de Spooortreinen naar *HAARLEM*, *LEIDEN*, *'s GRAVENHAGE*, *ROTTERDAM*, *UTRECHT* en *ARNHEM* en de STOOMBOOTEN op *ZAANDAM*, *ALKMAAR* en het *NIEUWEDIEP*.

Het **BESTUUR** der BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJEN voor de KARSPELEN *BEERTA*, *NIEUW BEERTA*, *OOSTWOLDE* en *FINSTERWOLDE*, brengt hiermede ter kennis van haar Mededeelgenooten, dat in de op heden gehoudene jaarlijksche Rekendag, op een gedaan voorstel voor het *toekomstige*, is besloten: dat alle **VOORSTELLEN** om **VERANDERINGEN** of **BIJVOEGINGEN** der **REGLEMENTEN**, telken jare in de maand **April**, Schriftelijk bij het Bestuur moeten zijn **ingekomen**, ten einde daarop, na voorafgaande Kerkenkondigingen in de respective Karspelen voornoemd en plaatsing in de *Provinciale* en *Groninger Couranten*, **alleen** op den gewonen jaarlijkschen Rekendag door de presente Leden te beslissen.

Zullende dit besluit door Kerkenkondigingen als voren en plaatsing in de voornoemde Couranten, ter kennis der Deelgenooten worden gebragt.

BEERTA, 3 Junij 1851.

Het Bestuur voornoemd:
H. K. EBELS, *President.*
Ter ordonnantie van hetzelve:
B. CRAKER, *Secretaris* en *Ontvanger.*

Woensdag den 18den Junij

1851, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zal, voor de Behuizing van wijlen Mevrouw de Weduwe J. J. DURLEU, westzijde in de Heerestaat te *Groningen*, publiek worden verkocht: de door deze Erflateres nagelaten **DEFTIGE INBOEDEL**, bestaande onder anderen in fraaije MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELEN, PENDULES, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, waaronder zeer fraaije in Olieverf, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED, LINNEN en BEDDEGOEDEREN; VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN; voorts eene aanzienlijke partij briljante **JUWEELEN**, 2 snoeren zeer fraaije PAARLEN, GOUD en ZILVER, waaronder 2 KERKBOEKEN met GOUDEN BESLAG en kostelijke HALSSIERADIËN en hetgeen meer zal worden gepresenteerd. Alles te bezien daags voor den Verkoopdag, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—5 uur.

☞ De Juweelen, Goud en Zilver en verdere Preciosa zullen op Woensdag den 18den Junij, des namiddags, worden verkocht.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Maandag den 23sten Junij

1851, des avonds te 7 uur, zal, ten Huize van den Kastelein PLAAT, aan het Nieuwe Kerkhof te *Groningen*, publiek worden verkocht: het **TOPGRAS** van ongeveer 2 Bunders Land, gelegen in het *Lois*, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, en wel het achterste gedeelte.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

*** VRIJDAG den 20sten Junij 1851, des namiddags te 2 uur, zal in *de Zwaan*, te *Uithuizen*, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime BEHUIZING, genoemd ***ENGERSUM***, met de VASTE BEKLEMMING 24 B., 50 R, 80 E. best *Groen-* en *Bouwland*, staande en gelegen te *Uithuizen*, doende jaarlijks tot huur *f* 235—00.

II. De VASTE BEKLEMMING van pl. m. 4 B. *Land*, gelegen te *Uithuizermeeden*, huur doende *f* 42—50.

III. De VASTE BEKLEMMING van pl. m. 2 B. *Land*, aldaar gelegen, huur doende *f* 20—00.

IV. Eene wel ter nering staande BEHUIZING, no. 76, aan de Groote Straat te *Uithuizen*, met derzelver ERF en GROND, huur doende *f* 7—50, het zesjarig geschenk bovendien, thans in huur wordende bewoond door den Heer Apotheker SMIT.

V. De EIGENDOM van pl. m. 20 B. *Land*, te *Bellingeweer*, in gebruik bij J. R. BRANDS, des jaars voor *f* 65—00.

VI. DITO van pl. m. 3 B. *Land*, te *Zeerijp*, in gebruik bij CORNELIS H. MARING, des jaars voor *f* 38—00.

VII. DITO van pl. m. 3 B. *Land*, te *Oosterwijtwert*, in gebruik bij N. G. WIERSEMA, des jaars voor *f* 21—00.

VIII. DITO van pl. m. 1½ B. *Land*, te *Leermens*, in gebruik bij J. BOERMA, des jaars voor *f* 12—00.

IX. DITO van eene *Heemstede*, aldaar, in gebruik bij KLAAS DOORNBOS, voor *f* 3—50.

X. DITO van eene *Dito*, te *Garsthuizen*, in gebruik bij N. K. WIJCHGEL, des jaars voor *f* 3—50.

XI. DITO van eene *Dito*, te *Uithuizen*, in gebruik bij de Wedw. DENNEBOS, voor *f* 4—00.

Alles nagelaten door wijlen R. H. VAN VEEN, overleden te *Uithuizen*.

De Verkoop der VELDVRUCHTEN, HAVE en BOERENDE GOEDEREN, voorhanden op *Engersum*, zal plaats hebben:

MAANDAG den 30sten Junij van de VELDVRUCHTEN.
DINGSDAG den 1sten Julij van de LEVENDE HAVE, RIJTUIGEN en BOERENGEREEDSCHAPPEN.
WOENDAG den 2den Julij, telkens te 2 uur, van de verdere BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, MOBILIA en al hetgeen aldaar meer voorhanden is.

A. EIKEMA.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op DINGSDAG den 24sten Junij 1851, des namiddags precies te 2 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Middelstum*, publiek bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

I. Eene kapitale **BOEREN BEHUIZING** en annexe **HUT**, geteek. no. 32, met STOOKHUT, en de VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 42 B., 62 R., 30 E. uitmuntend *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur *f* 135—00.

II. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 47 R. *Land*, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur *f* 6—00; alle staande en gelegen te *Westerwijtwert*, toebehoorende aan de Weduwe JAN EVERS STEENHUIS en hare Kinderen.

De halve Koopschat kan, naar 4 pCt. tot Renten des jaars, in gebruik van den Kooper, onder Hypotheek, verblijven. — De Voorwaarden zullen 3 dagen bevorens ten Huize van Verkoop en deze met de Aankomstbrieven ten Kantore van voornoemden Notaris ter inzage voorliggen.

NB. Op DONDERDAG den 3den Julij zullen de VELDVRUCHTEN, op VRIJDAG en ZATURDAG den 4den en 5den Julij 1851, de LEVENDE HAVE, BOEREN- en MELKENKAMERS-GEREEDSCHAPPEN verkocht worden, telkens te 1 uur te beginnen. — Alles breeder bij Aanslagbiljetten omschreven.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** De Notaris **M. P. WENNIGER** gedenkt, ten verzoeke van NANNE LAMBARTUS BIERMA, op MAANDAG den 30sten Junij 1851, des voormiddags te 11 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Loppersum*, publiek te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR met de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 52 B., 60 R., 20 Ell. *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks tot huur *f* 149—00, staande en gelegen te *Garrelsweer*.

II. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 B., 44 R., 80 Ell. *Land*, gelegen onder *Wittewierum*, zullende des jaars tot huur doen *f* 18—00; kunnende behuisd worden.

III. Den EIGENDOM van die *f* 18—00 huur.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van den Landbouwer EISSE DERKS BROEKEMA, te *Wierhuizen*, en CONSS., op DINGSDAG den 8sten Julij 1851, des namiddags te 2 uur, ten Huize van den Koopman W. J. VAN DER KAMP, op *Broek*, onder *Wierhuizen*, publiek te koop presenteren:

I. Eene kapitale **BOERENPLAATS**, bestaande in eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteek. no. 13, CUM ANNEXIS, met de VASTE, ALTIJDDURENDE en ONOPZEGBARE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuinen*, *Boomgaard* en diverse perceelen best *Groen-* en *Bouwland*, te zamen groot 22 Bunders, 88 Roeden en 90 Ellen, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 160—00.

II. De VASTE en ONOPZEGBARE BEKLEMMING van 5 Bund., 68 Roed. en 20 Ell. best *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 52—50.

III. De VASTE en PERMANENTE BEKLEMMING van 4 Bund., 93 Roed. en 90 Ell. best *Land* (
Eenrum), doende jaarlijks tot vaste huur —50; en

IV. De BEKLEMMING van 9 Bund., Roed. en best *Land*, doende jaarlijks in genere tot huur *f* —15.

Alles staande en gelegen op en nabij *Broek*, onder *Wierhuizen*, in de Gemeente *Eenrum*.

Voorts zullen, ten verzoeke als voren en ter bovemelde **BOERENPLAATS**, op MAANDAG den Julij 1851 en volgende dagen, telkens des namiddags te uur te beginnen, publiek, op gewoon Crediet, bij Ui ning worden verkocht: Onderscheidene **VELDGEWASSEN**, als: 7½ Bund. KOOLZAAD, 8 Bund. WINTE ZOMERGERST, 2 Bund. ROGGE, 2½ Bund. TAR 5 Bund. HAVER, 1½ Bund. BOONEN, 4½ Bund GRAS en 1½ Bunder NAWEIDE; voorts diverse **LEVENDE HAVE**, als: 20 stuks oud en jong RUNDVEE, 9 en jonge PAARDEN, waaronder 2 Merriën met lens, 20 oude en jonge SCHAPEN en 6 oude en VARKENS; wijders een **COMPLEET BOERENBESLAG**, als: VELDWAGENS, PLOEGEN, EGGEN en dere GEREEDSCHAPPEN, een KAPWAGEN, CH MELKGEREEDSCHAPPEN ENZ.; — alsmede di HUISMEUBELEN, BEDDEGOEDEREN en he verder zal worden gepresenteerd.

Zullende den eersten dag de VELDGEWASSEN LEVENDE HAVE worden verkocht.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Proc te *Leens*, zal, ten verzoeke en aan de Boerenplaats v Erven van wijlen den Landbouwer JAN JAKOBS TEMA en Vrouw, bij *Houwerzijl*, onder *Ulrum*, WOENSDAG en DONDERDAG den 9den en 10den 1851, telkens des namiddags te één uur te beginnen, pub op gewoon Crediet, bij Uitmijning verkoopen:

Onderscheidene, ter gemelde Boerenplaats stan **VELDGEWASSEN**, in genere ongeveer 40 Bun als: GERST, ROGGE, TARWE, HAVER, BOON ERWTEN, MOSTAARDZAAD, HOOI en TOPG voorts de onderscheidene **LEVENDE HAVE**, al stuks oud en jong RUNDVEE, 9 PAARDEN, 53 ou jonge SCHAPEN en 4 VARKENS; wijders een aanz **BOEREN BESLAG, KAPWAGEN, CH** diverse **KERN-** en **MELKGEREEDSCHAPP HUISMEUBELEN, BEDDEGOEDEREN** hetgeen verder zal worden gepresenteerd.

Zullende den eersten dag de VELDGEWASSEN LEVENDE HAVE worden verkocht.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** In het laatst dezer maand Junij 1851, op nad bepalen tijd en plaats, zal, ten verzoeke van den L bouwer KORNELIS JAKOBS SCHOLTENS en Vr te *Baflo*, publiek te koop worden gepresenteerd:

Eene kapitale **BOERENPLAA** met de VASTE, ALTIJDDURE en ONOPZEGBARE BEKLEM van 22 Bunders, 5 Roeden Ellen best *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijk vaste huur *f* 125—00, en de BEKLEMMING van 9 en 23 Roed. best *Land*, doende jaarlijks tot huur *f* 60 staande en gelegen te *Baflo*.

Mr. H VAN BOLHUIS,
Notaris en *Procureur.*

*** Binnen kort, dag nader te bepalen, Houtv plus min. 15,000 oude Voeten uitmuntend **EIKEN BA HOUT**, als naar gewoonte, te *Foxhol*.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *No*

BIJ TOEVAL UIT DE HAND TE KOOP

op voordeelige Voorwaarden: TWEE **HA TREKSCHUITEN**, varende van ***Groninge Stroobos*** en terug, met het AANDEEL van PAARD en een AANDEEL in **TWEE IJZER BARGES**, thans alles in een' goeden staat; om da of met Julij of Augustus 1851 te aanvaarden. Te bev bij den Commissaris P. GLAS, buiten de Apoort.

Ondergeteekende heeft bij deze aan zijne Stad- en Landgenooten rigten, dat hij als ***GOUD-*** en ***VERSMID***, ***GOUDDRAAD-*** en ***KU HAARWERKER*** zich van *Friesland* naar *Groni* in de **ZWANENSTRAAT**, lett. **K** no. 47, hee vestigd; dat hij van alles, tot dat Vak behoorende, gesorteerd is, zoo wel het **Groninger** als het **Frie Model** van **hoog geel kleurhoudende** GOU OORIJZERS, moderne ZILVEREN TAFEL-TABAKS ZEN en KOMFOREN, AZIJN- en INKTSTELLEN, RENSTANDERS, SUIKER- en BREIMANDJES, SAL LEPELS, ENZ., ENZ.; alsmede glansrijke JUWEELEN DEN, VEEREN, SPELDEN, BROCHES, HALSSL en meer andere fraai bewerkte GOEDEREN, tot di behoorende; door eene civiele en prompte bediening hij trachten zijne Begunstigers in alles genoegen te do

B. J. SPAANSTR

P.S. Twee à drie **ZILVERSMIDSGEZEL** hun Werk verstaande, kunnen dadelijk bij bovengen geplaatst worden. *Brieven franko.*

Op Pinkster-Maandag is te *Slochte* vermoedelijk in het Bosch van den SICCAMA, **VERLOREN**: een **G DEN DAMES HOROLOG** met GEËMAILLEERDE KAST en PORSELEINEN PL en voorzien van een GOUDEN HOROLOGIEHAAKJE hetzelve gevonden heeft en terugbezorgt aan het BUR dezer COURANT, zal genereus BELOOND worden.

Een **SMIDSKNECHT**, zijn W grondig verstaande, kan dadelijk Werk komen. Franko brieven of persoonlijk Wed. W. A. SMIT, te *Haren*.

EEN WOLKAMMERSKNECHT,

zijn Werk goed verstaande en Werk verlangende, ver zich bij B. H. VAN ZANTEN, Vleeschhouwer te *Onderdendam*

Een **STELMAKERSKNEC** Werk verlangende, kan dadelijk gep worden bij J. B. STARKE, te *Hel*

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*

JUNIJ 1851.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
8	756,91	758,16	757,21	14,4	18,0	15,1	0,98	0,66	0,90	W.Z.W.	W.t.Z.	W.t.Z.	regen	bewolkt	bewolkt
9	754,59	756,77	755,76	13,2	13,2	11,2	0,67	0,64	0,80	„	W.Z.W.	„	betrokken	betrokken	betrokken
10	745,77	749,57	752,60	8,4	12,2	9,1	0,95	0,66	0,76	O.N.O.	N.	W.t.N.	regen	„	bewolkt
11	757,41	760,23	761,37	11,2	11,4	10,5	0,72	0,79	0,75	W.	W.	W.Z.W.	bewolkt	„	„
12	761,03	758,19	756,28	14,4	18,2	16,6	0,65	0,63	0,82	Z.	Z.	Z.	„	„	betrokken
13	754,42	756,43	757,61	16,5	19,8	16,0	0,83	0,71	0,85	W.	W.t.Z.	W.t.Z.	betrokken	bewolkt	„
14	760,97	63,00	763,68	12,4	15,7	12,5	0,84	0,64	0,78	W.N.W.	N.N.W.	N.N.W.	„	„	bewolkt

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL
tot de *Groninger Courant* van den 17den Junij 1851, no. 48.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

BATAVIA, 23 April.

Bij besluit van den Gouv.-Gen. van den 4den April, is benoemd tot gouvernements-kommissaris bij de Javasche bank jhr. J. F. Hora Siccama, directeur-generaal van financiën.

— Van Samarang is op den 12den April het berigt ontvangen, dat aldaar eenige personen aan de cholera morbus waren overleden. Berigten op den 15den ontvangen bevestigen deze tijding. Van de zijde van het bestuur waren de mogelijke voorzorgsmaatregelen aanbevolen.

Volgens de latere berigten, bestond het getal personen, tot en met den 11den April door de ziekte aangetast, uit 11 Europeanen en daarmede gelijkgestelden en Afrikanen, van welke vijf waren overleden, zoo mede uit 63 inlanders en met hen gelijkgestelden, van welke 41 waren bezweken.

Het is nog niet gebleken, dat ook in de binnenlanden der residentie Samarang de cholera zich heeft vertoond, evenmin als in eenige andere residentie.

Te Batavia zijn in eene, onder voorzitterschap van den chef over de geneeskundige dienst, gehouden vergadering van geneeskundigen, eenige punten overwogen, vastgesteld en aan de regering aangeboden, welke op den aard dezer ziekte betrekking hebben, en voorschriften bevatten, zoo voor het algemeen, als voor de inlandsche bevolking in het bijzonder, terwijl ook voor de troepen ten dien aanzien speciale voorschriften zijn gegeven. Op last der regering zijn deze voorschriften in de Maleische, Javaansche en Chinesche talen overgebragt en gedrukt, en zullen te Samarang en elders, bij onverhoopt uitbreken der ziekte, worden verspreid en aangeplakt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 12 Junij.

De Nederl. minister-resident bij het Badensche hof, ridder *Travers*, is in dezelfde hoedanigheid bij het Beijersche geaccrediteerd.

— De prins *van Metternich* bevindt zich sedert gisteren op den Johannesberg. Hij wenscht daar zeer stil en afgezonderd te leven. — Eene den grijsaard te Keulen door een hoop volks aangedane beleediging wordt door alle regtschapene en beschaafde lieden afgekeurd.

HAMBURG, 12 Junij.

Omtrent de ongeregeldheden, die alhier in den avond van den 8sten Junij l.l. hebben plaats gehad tusschen matrozen en de Oostenrijksche troepen, deelen wij thans nog het volgende mede: Generaal *Legeditsch* was genoodzaakt, het garnizoen van Altona te hulp te roepen. Verscheiden malen moest op het volk worden gevuurd, daar de bedreigingen en aanmaning om uiteen te gaan zonder gevolg bleven, en de soldaten zelfs met steenen werden geworpen. Van beide zijden zijn dooden gevallen en vele zijn gewond. De senaat heeft verzocht, dat de stad door de Oostenrijksche troepen zou worden ontruimd; generaal *von Legeditsch* heeft niet alleen aan dit verlangen geen gehoor gegeven, maar integendeel eene versterking van 3000 man troepen aangevraagd. Sedert hebben geene nieuwe botsingen plaats gehad.

— Voor eenige dagen ontving een Russische baron, *Lieven* genaamd, dadelijk na zijne aankomst, ten gevolge van een telegrafisch bevel, dat hem vooruit gezeild was, een bezoek van de policie. Dit bezoek gold de barones, die, in der tijd dat prof. *Kinkel* op Spandau gevangen zat, briefwisseling met hem had gevoerd en hem door geld in zijne ontvlugting behulpzaam is geweest. Zij ontsnapte evenwel aan de arrestatie door de vlugt.

Bijzondere berigten uit Duitschland.

Berlijn, 13 Junij. De Pruissische afgevaardigde bij den Bondsdag heeft verklaard, *dat Pruissen al de besluiten, die gedurende zijne afwezigheid en zonder zijne medewerking genomen zijn,* NIET *als bondsbesluiten beschouwt.*

Frankfort, 11 Junij. De toestand alhier is in zijn geheel uiterlijk voorkomen weder gelijk aan dien vóór Maart 1848. Wie Frankfort in het jaar 1847 gekend heeft, en het thans weder ziet, zal de physiognomie onveranderd vinden. In de hoogere standen der maatschappij huldigt alles weder de overwegende stelling van Oostenrijk, als welker grondvester men vorst *Schwarzenberg* roemt, zonder te bedenken, dat de gevolgen van zijne staatkunde minder aan zijn talent dan aan de ongeschiktheid van zijne staatkundige tegenstanders moeten toegeschreven worden. De handelingen van den bondsdag blijven in den sluijer van het geheim gehuld, en slechts om de nieuwsgierigheid te prikkelen, verneemt men van tijd tot tijd door de officiële *Oberpostamtszeitung*, dat en wanneer er eene vergadering is gehouden en welke leden tegenwoordig zijn geweest. Meer wordt er niet bijgevoegd, want dit zou natuurlijk schadelijk kunnen zijn voor het beperkte en zwakke verstand der landskinderen.

Ook de militaire bondscommissie, die onder de Bondsvergadering staat en haar voorlicht in zaken van het krijgswezen, is thans weder in het leven getreden en heeft hare eerste zitting gehouden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 12 Junij.

Eergisteren hebben 49,697 personen het gebouw der tentoonstelling bezocht, terwijl de opbrengst heden ruim *f* 25,000 opleverde, betaald door ruim 40,000 menschen.

Den 28sten dezer zullen de lord-mayor dezer hoofdstad en zijne echtgenoot de leden der koninklijke commissie voor de tentoonstelling, de buitenlandsche commissarissen en de commissie voor het dagelijksch beheer, benevens hunne echtgenooten, op het raadhuis luiterrijk onthalen. — Naar men verzekert, is het stedelijk bestuur van Parijs voornemens, mede al de commissarissen, de leden der jury's enz., wederkeerig uit te noodigen tot een groot bal en souper op het stadhuis te Parijs. Daartoe zouden al die genoodigden kosteloos naar die stad overgebragt en herwaarts teruggevoerd worden.

— Z. Hoogw. mgr. *v. Wijkerslooth*, bisschop van Curium, is in gezelschap van zijnen broeder uit Nederland hier aangekomen om de tentoonstelling te bezoeken.

— Het gecostumeerde bal, door H. M. op aanstaanden Vrijdag te geven, houdt vele lieden binnen de hoofdstad bezig; men schijnt algemeen te wedijveren wie zich in het meest schitterend en ter zelfder tijd streng historisch costuum zal vertoonen. De aanzienlijke hofdames houden zich reeds onledig met het zamenstellen van quadrilles, onder welke men er eene noemt van de markiezin *van Stafford*, bestaande uit zestien jeugdige personen, in het costuum van amazones-musketiers, uit het tijdstip door de Koningin gekozen; eene andere dergelijke, bestaande uit dames in Spaansche kleederdragt, wordt door de markiezin *van Aylesbury* te zamengesteld. Het lot zal eene dame uit elke quadrille aanwijzen om voor de Koningin te dansen.

— Dr. *Merle d'Aubigné*, president van het theologisch seminarie te Geneve, de beroemde schrijver van de geschiedenis der reformatie, heeft met Pinksteren in Woburn kapel te Londen gepreekt. De dienst was geheel in het Fransch. De eerw. *R. Burgess*, rector van Upper Chelsea, las de gebeden; dr. *Merle d'Aubigné* had tot tekst het 16de vers van het 3de kapittel van den 1sten brief van Paulus aan de Corinthiers. „Weet gij niet, dat gij de tempel Gods zijt en dat de Geest Gods in u woont?" Gelijk Jeruzalem op Pinksteren met vreemdelingen vervuld was, zoo Londen nu. — Woburn kapel is eene der kerken van de parochie van St. Pancras, onlangs geopend voor de eeredient in vreemde talen ten behoeve der vreemdelingen. Maar het is, gelooven wij, de eerste, waarin een leeraar uit eene andere afdeeling der Christelijke kerk, het voorregt had om eenen Engelschen kansel te beklimmen.

— Men heeft berekend, dat de spoortreinen den 10den dezer 60,000 menschen van het platteland naar Londen hebben vervoerd.

— De bemanning van een' walvischvaarder wil in de omstreken van Jones-straat eenige sporen van sir *John Franklin's* expeditie hebben ontdekt. Te Londen is thans eene inschrijving geopend, om de kosten te bestrijden eener nieuwe expeditie ter opsporing van sir *John Franklin.*

— In de vorige week is op verscheiden punten van noordelijk Ierland sneeuw gevallen ter hoogte van eenige duimen.

— Het Congres der vrienden van den algemeenen vrede, dat zich in 1848 te Brussel, in 1849 te Parijs, in 1850 te Frankfort vereenigde, zal den 22sten Julij aanstaande zijne zittingen te Londen houden. Het grondbeginsel, dat de leden van dit Congres besturen zal, is hetzelfde, dat in de vorige vergaderingen geheerscht heeft, namelijk, dat de oproeping tot de wapenen, om twisten, van welke soort ook, tusschen de natiën te beslissen, een barbaarsch gebruik is, dat van godsdienst, rede, geregtigheid, menschelijkheid en de belangen aller volken eene eenparige veroordeeling heeft te wachten. De groote kunst-tentoonstelling, die dit jaar de vertegenwoordigers van alle industriële volken in de hoofdstad van het Britsche Rijk zamenroept, zal dit Congres tot eene vereeniging maken, die in de geschiedenis der wereld plaats houdt. Deze reusachtige tentoonstelling is de verwezenlijking der denkbeelden, welke de vredes-congressen van vroegere jaren bezielden; want de vertegenwoordigers der industriële volken, die zich te Londen verzamelen, zullen tegelijk als de practische leden van het vredes-congres van 1851 zijn aan te merken. Dit vredes-congres van 1851 zal dus in luister, werkzaamheid en aantal zijner leden het grootste zijn, dat tot hiertoe heeft plaats gehad.

— De *Morning Advertiser* meldt uit eene goede bron, dat, dank aan de daartoe door het Britsch gouvernement aangewende pogingen, het tijdstip van de invrijheidstelling van *Kossuth* uit zijne gevangenschap, op den 1sten September is bepaald, en dat het den doorluchtigen Magyaar vrij zal staan om zich naar Engeland of Amerika te begeven. Het blad hoopt, dat de keus van *Kossuth* op Engeland moge vallen, en voorspelt hem in dat geval eene gastvrije ontvangst en eene groote deelneming.

— Het nieuwe schip *Ganges*, voor rekening der Oostersche stoombootmaatschappij gebouwd, heeft, bij wijze van proeftogt, de snelste heen- en wederreis tusschen Egypte en Engeland gemaakt die tot hiertoe gedaan is, namelijk in elf dagen en twee uren van Southampton naar Alexandria, en in elf dagen en zes uren van Alexandria naar Southampton.

— Men heeft thans berigten van de Kaap de Goede Hoop tot den 2den Mei, die het dezer dagen medegedeelde gerucht van een door sir *H. Smith* geleden verlies volkomen tegenspreken. Er waren troepen uit Engeland aangekomen en de opperbevelhebber dacht nu weldra ernstig den oorlog te hervatten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Junij.

Bij de Wetgevende Vergadering werd gisteren andermaal een voorstel ingediend tot herziening der constitutie en wel door den heer *Creton*.

De heer *Creton* wenscht daarin, dat de Wetgevende Vergadering zich voorshands niet met de zaak bemoeije, maar dat eene constituerende vergadering zal worden bijeengeroepen, die, geheel zelfstandig zijnde en door niets gebonden, met algemeene volmagt zal worden bekleed. Deze nieuwe vergadering zal haren arbeid aanvangen, door onbevreesd, wegens de haar gewaarborgde onschendbaarheid, en naar pligt en geweten te onderzoeken en te verklaren, of Frankrijk eene republiek blijven dan wel een koningrijk worden moet. Wanneer dit eerste punt definitivelijk uitgemaakt is en de republiek de voorkeur mogt verwerven, dan wordt tot hare staatkundige organisatie overgegaan. Mogt men aan het koningschap de voorkeur schenken, dan zal de constituerende vergadering de familie of den persoon aanwijzen, die den troon beklimmen zal, zonder daarbij eenige aanspraak op den troon, door wien ook, te erkennen.

Velen vinden dit voorstel van den heer *Creton* het verstandigste, hetwelk tot dusver werd ingediend, daar men de natie hierdoor in de gelegenheid zal stellen, over haar eigen lot en toekomst te beslissen.

Hetzelfde had in België plaats na de omwenteling van 1830. De natie werd opgeroepen, om door middel van het nationaal congres kenbaar te maken, aan welken regeringsvorm zij de voorkeur gaf, en daarna wees zij den persoon aan, aan wien zij de kroon geven wilde.

— De zitting der Wetgev. Vergadering was heden wederom bij uitstek onstuimig. In het begin ging het rustig toe bij de voortzetting der beraadslaging over de suiker- en koffijwet. Deze discussie is nog niet ten einde gebragt, daar de uitslag der stemming over een amendement twijfelachtig was. Vervolgens had de beraadslaging plaats over het wetsontwerp betreffende de organisatie der nationale garde, en bij deze gelegenheid geraakten de gemoederen aan het gisten. De stelsels van lijdelijke gehoorzaamheid en van nadenken van de soldaten hebben een' hevigen strijd met elkander geleverd; het eerste werd voorgestaan door leden van de regterzijde en het tweede door die van de linkerzijde. Een en ander ging gepaard met in de rede vallen, geschreeuw, tot de orde roepen, enz. De president was zelfs genoodzaakt een' spreker van de linkerzijde, die anders nog al gematigd is, den heer *Arnaud* (van de Ariège), voormalig lid van het bureau, het woord te ontnemen, en tusschen de heeren *Charras* en *Piscatory* had bijna eene uitdaging plaats; ook de generaals *Leflô*, *Bedeau* en *de Grammont* deden zich op eene krachtige wijze hooren; met één woord, de barometer teekende *zware storm*.

Ook in de eerste zitting van de commissie voor de herziening is het alles behalve bedaard toegegaan en te oordeelen naar het begin, zal deze beraadslaging nog hevige tooneelen doen ontstaan.

— De commissie van herziening der grondwet heeft zich gevestigd. De heer *Broglie* is tot voorzitter, de heer *Moulin* tot secretaris benoemd. De heer *de Broglie* is Bonapartist, de heer *Moulin* fusionist of legitimist. — Eene sub-commissie van leden is verkozen tot onderzoek van de ingekomen verzoekschriften.

— Voor eenigen tijd hebben de hier uitkomende dagbladen gewaagd van een door den democraat *Mazzini* uitgevaardigd manifest, betreffende den algemeenen toestand der demagogie in Europa, waartegen die volksleider, op grond, dat het een onecht stuk zou zijn, is opgekomen. Thans deelt het hier te verschijnende ultra-democratische orgaan *la Voix du Proscrit* het echte manifest mede van het beruchte centrale comité der Europesche democraten te Londen, welk stuk is geteekend door de vier hoofdleiders van die partij: *Ledru Rollin*, *Mazzini*, *Darasz* en *Ruge*.

Dit zeer uitgebreide staatkundige programma begint met de navolgende hoogdravende zinsneden:

„Het menschdom gaat altijd voorwaarts en ontwikkelt zich van lieverlede. De werkende krachten van het revolutionaire beginsel nemen steeds toe en vereenigen zich langzamerhand tot het bereiken van een gemeenschappelijk doel. Het Europesche denkbeeld, 'twelk aanleiding heeft gegeven tot organisatie van het centrale democratische committé, vindt meer en meer bijval, te midden der verst van elkander verwijderde natiën. Van den verren Donau tot aan het Iberische schiereiland, overal waar bewegingen, uitgelokt door de behoeften der volksmenigte, geheiligd door het doel waarnaar men streefde, zonder uitwerking zijn gebleven, omdat de vijand daartegen alle zijne krachten concentreerde, — bespeurt men thans de kostbare gevolgen van de edele pogingen, die worden aangewend om te geraken tot verbroedering in het binnenland en zamenwerking met het buitenland. Alom erlangt men meer en meer dezelfde overtuiging; wenscht men slechts één doel, namelijk de organisatie van het gemeenebest der vereenigde staten van Europa. Dat beginsel wordt door geheel Europa verkondigd; is diep in de gemoederen ingeworteld. Al die onvolmaakte wenschen, al die voorloopige werkzaamheden zullen, wanneer het uur zal hebben geslagen, waarop de volkeren uit hunnen doodslaap ontwaken, leiden tot het *heilig verbond der volkeren*, het doel van ons vereenigd pogen, de leus van het tijdperk, wanneer allerwegen het wachtwoord zal worden gehoord: „*Vrijheid*, *vereeniging*, *arbeid.*" Daarin alleen, verkondigt het dagelijks aan de volkeren, is de waarborg van het wélslagen onzer gemeenschappelijke pogingen gelegen."

Algemeen is men van meening, dat de vorm van dit manifest zeer gematigd is, doch geenszins de inhoud, en dat het duidelijk is, dat de ultra-democraten niets anders beoogen dan de omverwerping van al de monarchijen in Europa, en om dat doel te bereiken niet zullen aarzelen, om tot eenen algemeenen Europeschen oorlog hunne toevlugt te nemen.

Van den 13den. De wetg. vergadering heeft heden twee belangrijke wetten aangenomen: die op de suiker met 450 tegen 228, die op de nationale garde met 429 tegen 235 stemmen. — Het laat zich begrijpen, dat de laatste wet nog aanleiding heeft gegeven tot levendige beraadslagingen.

BRUSSEL, 10 Junij.

In de teregtzitting van heden in zake *de Bocarmé* is het getuigenverhoor afgeloopen. De laatste getuigen waren de drie medecinae doctoren, de heeren *Zoule*, *Marouzé* en *Gohe*, welke de schouwing en opening van het lijk van *Gustaaf Fougnies* hebben bewerkstelligd. Hunne getuigenis komt hoofdzakelijk daarop neder, dat de ongelukkige een spoedigen en geweldigen dood gestorven is door een bijtend vocht, later voor *nicotine* herkend, waaruit echter geen ether te ruiken was; dat hij op den grond schijnt gelegen te hebben, en dat de mond door 's graven hand schijnt toegehouden te zijn, blijkens de nagelindrukken in den linkerkaak van *Gustaaf*, en de tandenbeten in de hand van den graaf; dat deze laatste met den knie op de borst van zijn slagtoffer heeft gelegen, dewijl zijne knie dik en klaarblijkelijk pijnlijk gezwollen was tijdens de schouwing, en het lijk bovendien eene roode plek had bij de derde rib; dat het vergif liggende is ingegoten en toen op den hals is gestort, want had *Fougnies* het staande in den mond gekregen, dan was het onder de tong geloopen, en men vond het alleen boven de tong in de regter mondholte, en had hij het uitgespogen, dan had men daarvan sporen op de kin moeten ontdekken en niet op den hals; dat de gestorvene door één persoon kan om het leven gebragt zijn en dat deze hulp van een tweede niet heeft noodig gehad, want *Fougnies* had slechts één been en was door het bederf in het andere, dat later is afgezet, zeer zwak.

Na eene korte schorsing wordt de zitting hervat en heeft de procureur des Konings, *Demarbaix*, het woord, om de beschuldiging uit een te zetten en vol te houden. Hij zeide o. a. het volgende: De strafbaarheid in deze zaak vertoont zich onder de hatelijkste omstandigheden; het is geene ingekankerde haat, het is geene opwelling van toorn, die tot de misdaad gedreven hebben; het is de laagste, de verachtelijkste hartstogt: de dorst naar goud. De misdaad is reeds lang te voren beraamd; onophoudelijk wordt er gearbeid, om de zelfstandigheid te bekomen, welke de beschuldigden tot hun doel moet voeren. Den 20sten November volvoeren de beschuldigden, na aan dezelfde tafel met hun slagtoffer gespijsd te hebben, hunne gruwelijke misdaad. Deze misdaad is te schandelijker, daar zij alle kenmerken draagt van lafhartigheid. Twee personen bespringen een zwak wezen, dat in den ongelijken strijd noodwendig moest bezwijken. De roovers, die een reiziger aanranden, laten hem nog de keus tusschen de beurs en het leven; de bewoners van Bitremont laten zelfs de keuze niet: zij willen het leven en de beurs.

Na zijne inleiding van heden heeft de procureur des Konings verzocht, dat de teregtzitting tot morgen uitgesteld zou worden; alsdan zal hij het hoofdfeit, de misdaad van den 20sten November, behandelen.

Van den 11den. In de zitting van het hof van assises van heden heeft de procur. des Konings zijn geschorst requisitoir o. a. als volgt voortgezet: Alles kondigde de nadering aan van het huwelijk van *Gustave*. De bewoners van Bitremont hebben hun vermogen verspild. Zij maken jagt op erfenissen; het vermogen van den ongelukkigen *Fougnies* is het, dat zij begeeren. De beschikkingen, door hen genomen, zijn door de gravin zelve medegedeeld. Zij bekent, dat de graaf haar herhaaldelijk gesproken had om *Gustave* uit den weg te ruimen, en beweert, dat zij dikwerf pogingen heeft gedaan om hem van het voornemen af te brengen. De graaf volhardde echter. Vrees voor geregt of schavot kan hem niet weerhouden. Den 20sten November zou *Gustave*, door de presenten, liefkozingen en voorkomendheden zijner zuster gelokt, op Bitremont komen. Des ochtends van dien dag kondigt de graaf zijne vrouw aan, dat hij *Gustave* zal uit den weg maken. De gravin verzekert nog vele pogingen te hebben gedaan, om hem van voornemen te doen veranderen.

De procureur des Konings stelt nu in het licht, hetgeen gebeurd is van de komst van *Gustave* tot aan het middagmaal, en put daaruit gronden om de medepligtigheid van de gravin te betoogen aan de misdaad, waarvan *Gustave* het slagtoffer is geweest.

De procureur des Konings doet opmerken, dat geen der beschuldigden tranen stortte, dat de gravin teedere woorden sprak tot hem, die haren broeder had vermoord, die het treurspel had gespeeld alvorens de comedie te vertoonen. Het lijk wordt naar de kamer van *Emérance* gebragt. De gravin beveelt azijn in den mond van *Gustave* te gieten om de nicotine te doen verdwijnen; zij doet de kleederen van dat slagtoffer in water zetten, de krukken verbranden, den das en het vest verdwijnen en den vloer der eetzaal met zeep reinigen, hetgeen nimmer te voren geschiedde.

Vervolgens somt de procureur des Konings op de feiten ten laste van den graaf. Dit alles bewijst de misdaad, doch ook tevens de medepligtigheid der gravin, daar ook zij aan de bedienden de les daarover voorzegt.

Op verzoek van den procureur des Konings wordt de zitting geschorst en zal hij morgen zijn requisitoir voortzetten.

Onmiddellijk na de teregtzitting heeft de beschuldigde *de Bocarmé* den president om een onderhoud verzocht, die zich ook dadelijk bij hem heeft begeven. Men zeide, dat hij bekentenissen wilde afleggen. Het doel was echter om te verzoeken, dat zijne advokaten niet verpligt zouden worden het eerst na het openbaar ministerie het woord te voeren. Het hof schijnt weinig geneigd hieraan gehoor te geven.

Van den 12den. Heden was de toevloed in de geregtszaal van het hof van assises andermaal zeer groot; op de gereserveerde plaatsen echter ziet men weinig personen. Bij de opening der teregtzitting werd het woord aan den procureur des Konings verleend tot voortzetting van zijn requisitoir. Hij doet dit o. a. in de volgende bewoordingen: De beschuldiging beweert, dat het vergift aan *Gustave* is ingegoten toen het slagtoffer op den grond lag, en het bewijs, dat er eene worsteling tusschen *Gustave* en den graaf heeft plaats gehad, vind ik op het gelaat des beschuldigden zelven en in de wonden, welke hij aan de hand heeft. Wil men andere aanwijzingen, dan herinnere men zich slechts, dat bij het lijk verscheidene aan *Gustave* toebehoorende voorwerpen verspreid zijn gevonden, als zijn horologie en de gebroken ketting, een klein zakmes, pillen, welke *Fougnies* in den zak had, en de gebrokene kruk.

Vervolgens gaat de procureur des Konings over tot de opsomming der feiten, die de schuld van *Lydie Fougnies* kunnen bevestigen. Zij wist dat haar man *Gustave* uit den weg wilde ruimen, dat de graaf tot alles in staat was, dat hij het vermogen van *Gustave* hevig begeerde. Zij had duidelijke aanwijzingen, dat de misdaad zou worden gepleegd. Niettemin heeft zij de strafbare zwakheid van alle toebereidselen haars echtgenoots te helpen bevorderen, daartoe als een opregt medepligtige mede te werken. Één woord zou haren ongelukkigen broeder redden.

„Dit zijn de feiten van het proces, dit zijn er de gevolgtrekkingen van; ik heb de eene blootgesteld en de andere afgeleid; ik geloof dit eenvoudig en naar waarheid gedaan te hebben. Ik heb mij van allen nutteloozen omhaal van woorden onthouden. Ik bepaal mij dus ten slotte om in naam der geheele maatschappij, die het oog op dit proces geopend houdt, de onwrikbare regtvaardigheid van de jury van Henegouwen luide in te roepen tegen moordenaars, giftmengers en broedermoorders."

Nu wordt het woord aan den raadsman van den beschuldigde *Bocarmé* verleend, den heer *de Paepe*.

Gedurende het begin der pleitrede scheen de gravin zeer ter nedergedrukt, herhaaldelijk bragt zij den zakdoek aan de oogen, en haar gelaat was met een diep rood overdekt. De graaf luisterde zeer aandachtig.

(De verdedigers van den graaf hebben aan het hof een berigt van den heer *Orfila* doen geworden, beantwoordende de vier volgende door hen gestelde vragen: Is het bewezen, dat *Gustave Fougnies* het vergift liggende hebbe ingezwolgen? Heeft de nicotine een' genoegzaam walgelijken reuk, dat men er geene zekere hoeveelheid van kan drinken, meenende dat het een ander vocht is? Worden de vergiftige hoedanigheden der nicotine door vermenging met acidum tartr. gewijzigd? Kan een vocht, hetwelk veel nicotine bevat, niet eerst na verloop van eenige minuten dooden en toch dezelfde sporen op de weefsels achterlaten, die op het lijk van *Gustave Fougnies* zijn ontdekt. Op de eerste vraag antwoordt de geleerde toxicoloog ontkennend, en zulks naar aanleiding van het verslag der lijkschouwing en het rapport van den heer *Stas*; omtrent de tweede zegt hij, dat de nicotine koud zijnde, bijna geen reuk heeft; de derde vraag beantwoordt hij bevestigend, alsmede ook de vierde.)

… op de gereserveerde plaatsen de toevloed veel grooter dan in de vorige dagen. Men zag er ook onderscheidene dames. Ook de baron *Bentinck*, Nederlandsch gezant bij het Belgische hof, woont de zitting bij.

De heer *de Paepe* zet zijne gisteren geschorschte pleitrede voort. Hij betoogt, dat de graaf *de Bocarmé* met de vervaardiging van nicotine slechts een industriëel doel voor oogen had, namelijk het onderzoek der verkoopswaarde van den tabak. Men heeft beweerd, dat het stelsel van verdediging van den graaf *Bocarmé* ongerijmd was en na de daad was verzonnen; dat hij gelogen heeft. Neen, hij heeft de waarheid gesproken, de geheele waarheid; het bewijs er van ligt in de stukken der procedure. De gravin heeft de vreeselijke vergissing begaan, en voor de gevolgen bevende, werpt zij al de schuld op haren man.

Vervolgens komt hij tot het feit zelf. Hij beweert, dat het een ongeluk is, door vergissing te weeg gebragt. Hij wederlegt de bewering van het met geweld ingieten des vergifts en besluit met eene hevige aanspraak tot de gravin, wier gedrag hij schandmerkt, daar zij, om zich te redden, haar man beschuldigt die onschuldig is, en ware hij schuldig, dan zou zij zijne medepligtige zijn. „De maatschappij, die ons beschuldigt, moet bewijzen, dat wij schuldig zijn en voor ons is het toereikend de mogelijkheid onzer onschuld te bewijzen. Vestig uwe oogen op dat Christus-beeld en vergeet niet, dat ook Hij eenmaal het slagtoffer werd van vooringenomen regters, dat een Judas Hem verried, en dat hij onschuldig was."

De graaf staat op en zegt: „Mijne Heeren de Gezworenen! Ik zweer U voor God, dat ik onschuldig ben aan het feit, dat men mij toeschrijft. Mijn verdediger heeft u de waarheid doen kennen, ik dank hem daarvoor." Hij drukt de hand van den heer *Paepe*.

Na eene korte schorsing der zitting wordt het woord verleend aan mr. *Toussaint*, verdediger der gravin. Hij treedt in uitvoerige mededeelingen omtrent het karakter der gravin en haar zedelijk gevoel. Hij bewijst, dat de graaf een medepligtige tot zijne daad behoevende, dien zou hebben ontzien en niet mishandeld, zoo als hij zijne vrouw deed. De bewijzen voor de medewerking der gravin tot het bevorderen der misdaad zijn niet aanwezig. Het eenige wat men haar te laste kan leggen is, het niet waarschuwen haars broeders, maar de wet straft niet het niet openbaren van misdaden.

De teregtzitting wordt opgeheven en zal morgen worden voortgezet.

[Het *Handelsblad* heeft door buitengewone gelegenheid uit Bergen het berigt ontvangen, dat de graaf *Visart de Bocarmé* ter dood veroordeeld en zijne echtgenoot vrijgesproken is.]

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 13 Junij.

Naar men thans verneemt, zal de schout-bij-nacht, de heer *van der Plaat*, reeds den 1sten Julij aanstaande, met de korvet *van Speyk*, naar Oost-Indiën vertrekken, ten einde het bevel over de marine aldaar op zich te nemen.

— Naar men verneemt, is bij ordonnantie van den raadsheer in den Hoogen Raad, mr. *Modderman*, bij het arrest van den 4den April l.l., gewezen in de zaak van jhr. *R. L. van Andringa de Kempenaer* tegen de erfgenamen van wijlen Z. M. Koning *Willem II*, benoemd tot regter-commissaris, de dag van het door den Hoogen Raad aan den eischer toegestane getuigen-verhoor bepaald, en wel (uit hoofde van de spoedig invallende vacantie) op den 6den October aanstaande.

— Bij resolutie van Z. Exc. den minister van financiën, van den 27sten Mei j.l., is bepaald, dat voortaan de postwissels niet meer uitsluitend aan den persoon, ten wiens naam de gelden zijn gedeponeerd, moeten worden uitbetaald, of anders aan een daartoe bij behoorlijke procuratie gemagtigd persoon, gelijk tot dusverre steeds heeft plaats gehad, maar dat dezelve voortaan even als gewone wisselbrieven kunnen worden geëndosseerd, zullende echter de houder, welken de wissel ten postkantore ontvangt, verpligt zijn daarvoor tevens in het register te teekenen.

Wij juichen dezen maatregel toe, daar hij vooral in het belang der bewoners van het platte land gunstig zal werken; door hem zal vermoedelijk meer gebruik worden gemaakt van de zoo gemakkelijke postwissels, waardoor men alle remises, in andere papieren van geldswaarde te doen, kan suppleren tot het juiste bedrag, en dat voor slechts 2 cents per gulden, 't welk voor kleine postjes toch waarlijk al zeer gering mag genoemd worden, vooral wanneer men nagaat het groot gemak dat de postwissels kunnen verschaffen. (*Zond.blad.*)

AMSTERDAM, 13 Junij.

Men verneemt, dat de algemeene vergadering van het Nederlandsch Onderwijzers-genootschap, die dit jaar, den 14den Augustus aanst. te 's Hage zal bijeenkomen, door den heer mr. *W. J. van Hoytema*, schoolopziener van het 1ste distr. der prov. Utrecht, gepresideerd en met eene plegtige redevoering geopend zal worden, terwijl de werkzaamheden van secretaris bij genoemde vergadering zullen waargenomen worden door den heer dr. *W. Gleuns*, jr., schoolopziener van het 4de distr. der prov. Groningen. Bij die gelegenheid zullen feestliederen gezongen worden, welke door de hoofdvereeniging tot dat doel verzameld en in het licht gegeven zijn.

UTRECHT, 12 Junij.

Van alle zijden worden hier toebereidselen gemaakt voor de feesten, die zullen plaats hebben ter gelegenheid der viering van het 42ste lustrum van het bestaan der Utrechtsche Hoogeschool. Wij behoeven er niet aan te herinneren, dat de maskerade, die op den 25sten dezer gehouden moet worden, luisterrijker zal wezen, dan al hetgeen sinds jaren in ons land in dat opzigt is gezien; de vervaardiging der kostumes is onder toezigt der daartoe benoemde commissie toevertrouwd aan bekwame handen; de maskerade zal bestaan uit acht vaderlandsche historische groepen, gekozen uit verschillende belangrijke tijdvakken onzer geschiedenis; ze zal daardoor eene verscheidenheid van kleederdragt aanbieden, die het geheel in belangrijkheid zal doen toenemen; men zal er door in de gelegenheid zijn, de historie van ons nationaal kostuum te zien van den tijd der Batavieren tot dien van den hoogsten bloei onzer republiek in 't begin der 18de eeuw. De pauze zal gehouden worden in de maliebaan, die bij het weder afgaan van den trein met Bengaalsch vuur zal verlicht zijn.

Buiten dezen optogt hebben heeren studenten aan de burgerij en de vreemdelingen, die in de week van 22—29sten Junij de Stichtsche hoofdstad zullen komen bezoeken, andere feestelijkheden bereid, waarvan nog evenwel geen programma is te geven.

GOES, 13 Junij.

Gisteren is Z. M. aan het veer van Wolphaarsdijk aangekomen. Na alles met bijzondere opmerkzaamheid bezigtigd te hebben, maakte Z. M. gebruik van een dejeuner, hem door den heer *I. G. I. van den Bosch*, te Wilhelminadorp, ten diens huize aangeboden, en keerde daarop weder naar het stoomjagt terug.

Reeds vroeg in den morgen van heden vulde eene groote massa rijtuigen en wandelaars den weg, dien Z. M. moest afkomen. Te 12 uur op den middag had de doortogt des Konings plaats en begaf Z. M. zich naar de plaats ter tentoonstelling, waar hij zoowel de tentoongestelde werktuigen als het uitmuntende aangevoerde vee, met de grootste belangstelling bezigtigde.

Te midden der zaamgestroomde menigte doorwandelde Z. M. gedurende verscheidene uren het veld der tentoonstelling en onderhield zich op de minzaamste en vertrouwelijkste wijze met de landlieden en met ieder, die hem omringde. Te 3 uur begaf Z. M. zich naar de plaats, waar de volksspelen zouden plaats hebben, bestaande in het rijden en loopen naar den ring. Dit echt Zeeuwsch volksspel werd mede door Z. M. met blijkbaar welgevallen aanschouwd en aan eenige dergenen, die het geluk hadden een prijs te behalen, werd dezelve door Z. M. eigenhandig omgehangen.

Na ook daar ruim een uur te hebben doorgebragt en zich met elkeen allerminzaamst te hebben onderhouden, keerde Z. M. weder naar het stoomjagt terug. De Koning vertrokken zijnde, werden de spelen voortgezet. Na den afloop daarvan trokken allen, loopers en rijders, in geregelden optogt, door een goed muzijkkorps voorafgegaan, door de stad.

(Z. M. de Koning is in den nacht van den 13den op den 14den dezer op het Loo teruggekeerd.)

KAMPEN, 14 Junij.

De hooioogst op 't Eiland laat zich gunstig aanzien; er worden reeds hooge prijzen bedongen.

LEEUWARDEN, 12 Junij.

Wederom is in Friesland last gegeven tot het dooden van 59 runderen, makende met de laatstgedane opgaaf een totaal van 2266 runderen.

ASSEN, 13 Junij.

Men verneemt, dat het stedelijk bestuur van Koevorden zich tot z. exc. den minister van oorlog heeft gewend, ten einde geen gevolg te geven aan het bestaand plan, om de bruggen dier vesting te doen afbreken en door aarden dammen te doen vervangen.

— Dingsdag j.l. is bij de arr.-regtbank alhier vonnis gewezen in de volgende zaak: Zes Amsterdamsche heeren, n.l. *H. Meinesz*, *Gregorius Cruijs Cz.*, *H. van Beeck Vollenhoven*, *P. C. Stadnitski*, *J. P. A. van Wickevoort Crommelin* en *A. van Geuns*, die bij acte van den 21sten Oct. 1850 voor den notaris *Tos Laer* en getuigen te Amsterdam hebben opgerigt eene Drentsche Landontginning-Maatschappij, kochten op den 23sten dier maand van de marktgenooten van Zuid- en Noord-Barge, voor *f* 120,000, 2256 bunders, 32 roeden en 85 ellen veen- en ondergrond, zich uitstrekkende ten zuiden van de Barge in eene lengte van het oosten naar het westen. De marktgenooten van Barge echter bleven in gebreke met de levering, en betoonden zich, in strijd met de aangegane overeenkomst, onwillig om de acte van overdragt van die veenen mede tot stand te brengen. Op den daartoe strekkenden eisch van de Drentsche Landontginning-Maatschappij, heeft de regtbank den notaris mr. *L. Kniphorst* te Emmen benoemd, om de acte van overdragt te belijden en den dag bepaald, waarop partijen te dien einde voor den benoemden notaris gehouden zullen zijn te verschijnen, terwijl de regtbank tevens bij datzelfde vonnis den notaris mr. *A. Slingenberg* te Koevorden heeft benoemd als onzijdig persoon, om, voor de marktgenooten, de acte van overdragt te passeren en het eerste termijn van den koopschat te ontvangen, bijaldien de marktgenooten in gebreke mogten blijven, op den door de regtbank bepaalden dag voor den benoemden notaris te verschijnen. (*Dr. Ct.*)

HOOGEVEEN, 12 Junij.

Bij de opening der stembiljetten tot verkiezing van het in dit hoofdkiesdistrict nog te benoemen lid der Provinciale Staten van Drenthe, is gebleken, dat er waren ingekomen 461 biljetten, waaronder 7 van onwaarde. Van de geldig uitgebragte stemmen zijn 291 gevallen op den heer *N. A. Blom* te Meppel, 117 op jhr. *H. J. P. van der Wijck* te Oosterhesselen, enz.; zoodat de heer *N. A. Blom* met volstrekte meerderheid tot lid der Staten is verkozen.

GRONINGEN, 16 Junij.

Door Z. E. den minister van binnenlandsche zaken is, namens den Koning, de vereischte vergunning verleend, om gebruik te maken van de aan het Rijk toebehoorende gebouwen van het nosocomium academicum zoowel als van de lokalen, waarin vroeger het kabinet van natuurlijke historie is gevestigd geweest, voor het op te rigten algemeen provinciaal stadsch akademisch gasthuis, tot de daarstelling van welke voor het klinisch onderwijs zoo hoogst belangrijke inrigting, de vereischte subsidiën uit de provinciale en stedelijke fondsen zijn verleend.

Men verneemt, dat de aanbesteding der werkzaamheden voor de oprigting van dat ziekenhuis gevorderd, nog in den loop der maand Junij zal plaats hebben.

— Het verheugt ons, dat wij ook heden, en dus nu sedert den 5den dezer, geene nieuwe gevallen van longziekte te vermelden hebben, zoodat die geduchte geesel voor het oogenblik in deze provincie weder gelukkig bedwongen schijnt.

— Vrijdag laatstl. is onder nadere goedkeuring in het provinciehuis alhier aanbesteed: Het doen van eenige herstellingen aan den bestraten grooten weg der 1ste klasse van *Groningen* naar de Drentsche grenzen in de provincie *Groningen*. Hierop is één biljet ingekomen, zijnde van J. H. LIMBORGH alhier ter stede, voor de som van *f* 3,373—00.

Op heden is in bovengenoemd lokaal onder nadere approbatie aanbesteed: Het doen van eenige herstellingen aan de zeeweringen wederzijds *Delfzijl*, langs de oevers van Reide, en den Bierummerkwelder, in den jare 1851. Hierop zijn twee inschrijvingsbiljetten ingekomen, als van J. E. VAN BUREN, wonende te Delfzijl voor *f* 2760 en aan H. J. DELKEN, wonende te Delfzijl voor *f* 2874.

— Heden is ter openlijke teregtzitting van het Provinciaal Geregtshof alhier uitgesproken het arrest op de criminele procedure, gevoerd tegen JAN HARMS MOED; de beschuldigde is daarbij schuldig verklaard aan de hem ten laste gelegde misdaad, van *bedriegelijke bankbreuk, door koopmanschappen, waren en roerende goederen te verduisteren, en door geene boeken te hebben gehouden, die den waren staat zijner baten en lasten opleveren*, en de dier zake verklaard *eerloos*, met veroordeeling tot *rasp- of tuchthuisstraf* voor den tijd van *vijf jaren*.

— De Gedenkdag van het 36ste jaar na de roemrijke overwinning van den slag van Waterloo, die op aanstaanden Woensdag den 18den dezer invalt, is op gisteren in de onderscheidene kerken alhier plegtig herdacht, door het houden van een dank- en bededag. — Te dezer gelegenheid is in de Nederduitsche Hervormde kerken gekollekteerd de som van *f* 320—17.

Bij de Waalsche gemeente is ter gelegenheid van het Pinksterfeest ten behoeve van het Nederl. Zendelinggenootschap gekollekteerd de som van *f* 36—61½.

— Heden mogt de heer H. RIEDEL, litt. hum. doct. phil. theor. mag., het groote voorregt smaken van den dag te beleven, waarop Z.Ed. 25 jaren aan het Gymnasium te dezer stede is werkzaam geweest. Talrijk was de schare van vrienden, ambtgenooten, vroegere en tegenwoordige leerlingen, die den geachten vriend, waardigen ambtgenoot en hooggeschatten leermeester hunne hartelijke gelukwenschingen kwamen toebrengen, terwijl hem ten bewijze van hunnen opregten dank en warme deelneming in dat geluk, eenige gepaste geschenken werden aangeboden. Moge de wensch, door een' der sprekers geuit, vervuld worden, dat de waardige man nog lang werkzaam blijve als een sieraad van het Gymnasium en tot nut en heil der aan zijne zorg toevertrouwde kweekelingen.

— Den 13den Junij is aan onze Hoogeschool bevorderd tot doctor in de Regten de heer Y. R. HOEKSEMA, van Haren, na het verdedigen van eenige *quaestiones juris inaugurales*.

— Door den bekwamen teekenaar en steendrukker VAN DE WEIJER alhier, is voor het aanstaande schoolfeest eene toepasselijke prentafbeelding vervaardigd en uitgegeven, die om de vernuftige vinding zoowel als om de smaakvolle bewerking de aandacht van het algemeen en vooral van de belanghebbenden ruimschoots verdient. Behalve andere zinnebeeldige voorstellingen en ornamenten, als het monument van VAN DEN ENDE, benevens vier versregels aan het hoofd, zijn aan de vier hoeken der plaat de welgelijkende portretten aangebragt van NIEUWENHUIZEN, VAN DER PALM, WESTER en VAN SWINDEREN, als degenen, die zich bovenal verdienstelijk hebben gemaakt omtrent de eerste verbetering van het vaderlandsch schoolwezen. — De prijs dezer plaat maakt hare algemeene aanschaffing gemakkelijk.

— Nopens den stand der gewassen in het Noordelijk gedeelte der provincie Groningen, wordt door den heer Cs. REINDERS, te Warffum, aan de *Landb. Ct.* het volgende berigt:

Koolzaad, waarmede eene groote oppervlakte is bezaaid, heeft ten gevolge onophoudelijke regen van af half Maart tot Mei geleden, 't gewas is schraal, eenige stukken zijn omgeploegd; de bloei is goed geweest, doch blijft de opbrengst beneden het middelmatige.

Wintergerst levert, ten gevolge de natte, in April pas een half gewas; verscheiden stukken zijn omgeploegd; veel meer zou er omgeploegd zijn, ware het land handelbaarder geweest.

Tarwe op zavelgronden matig, op lage kleigronden schraal; eveneens is het met de Rogge.

Zomergerst en Haver is eerst in Mei gezaaid kunnen worden, terwijl het land als toen nog niet an onhandelbaar was, zoodat de zaadbestelling slecht is geweest. Thans is voor deze vruchten een milde regen groote behoefte. 't Vooruitzigt op eene goede oogst van deze vruchten is gering.

Boonen in 't begin van Maart gezaaid staan vrij goed; de later gezaaide minder.

Aardappelen zijn laat uitgepoot, de vroegsten staan vrij goed.

Alles zaam genomen dan is den staat der gewassen alhier voor den landbouwer ontmoedigend.

— Men verzoekt ons te melden, dat bij den verschillenden staat der te velde staande gewassen in deze provincie zeer duidelijk op te merken is het verschil van den waterstand of pegel in de onderscheidene waterschappen, alsmede de meerdere of mindere drooge ligging der landerijen in een en hetzelfde zijlvest, en wordt daardoor, vooral dit jaar, nadrukkelijk bevestigd het meermalen door deskundige landbouwers geuite gevoelen, dat eene drooge ligging de eerste voorwaarde is van een' voordeeligen bouw.

Moge dit aanschouwelijk onderwijs der natuur iederen belanghebbende leeren en opwekken, om niet alleen zijne eigene landerijen eene zoo veel mogelijk drooge ligging te bezorgen, maar ook om door gepaste middelen, dáár, waar het noodig mogt zijn, een' verlaagden pegel te doen stellen.

— Met het oog op het schoolfeest, 't welk te *Zuidhorn* zal gehouden worden op den 20sten dezer, sprak de leeraar der Hervormde gemeente aldaar, ds. G. HEERES, bij de morgengodsdienstoefening van gisteren, een woord naar aanleiding van Spreuk. 1: 7, en des avonds van Job. 17: 3. Bij die gelegenheid werd nog eene buitengewone kollekte gedaan voor het feest, 't welke met een' goeden uitslag werd bekroond. Ook een twintigtal arme oude lieden zal feest vieren, daartoe in staat gesteld door de milddadigheid van een' ingezeten der gemeente.

— De voorgenomen harddraverij te *Middelstum*, op den 14den dezer, heeft onder begunstiging van zeer schoon weder en ten aanschouwe eener groote menigte in de beste orde plaats gehad. De prijs, bestaande in een zilveren tabakspot met komfoor, werd behaald door het zwart langst. ruinpaard *de Koopman*, van den heer R. E. TORRINGA, te Zuurdijk, bereden door den eigenaar; terwijl de premie, een half dozijn tafelmessen met zilver gemonteerd, ten deel viel aan het zwart, witvoet merriepaard van den heer M. CLANT BINDERVOORT, te Groningen, bereden door LUCAS CLAMER, te Niekerk.

— Aan de harddraverij, Zaturdag laatstleden te Ruisscherbrug gehouden hebben negen paarden deelgenomen; — de prijs, bestaande in een paar fraaije hoofdstellen, is behaald door het bruin langst. ruinpaard van C. H. BOER, te Hoogebrug, bereden door deszelfs broeder H. BOER.

— Bij het den 11den dezer te *Buitenpost* gehouden vergelijken examen naar de vacante school te *Augustinusga*, heeft gekregen: A. FEIS, onderwijzer te Rottum, no. 1; H. MOLEMA, ondermeester te Veendam, no. 2; K. DIJKSTERHUIS, ondermeester te Grijpskerk, no. 3; W. ROSING, ondermeester te Lutjegast, no. 4; P. WIJNTJES, onderwijzer te Haule, J. MAST, ondermeester te Langerzwaag en T. S. VELSING, ondermeester te Woudsend, no. 5; L. BOSMA, onderwijzer te Oudwoude, J. T. JANSMA, ondermeester te Lippenhuizen, A. VENEMA, ondermeester te Sappemeer en J. J. ROORDA, ondermeester te Marrum, no. 6.

Waaruit door gecommitteerden gekozen is K. DIJKSTERHUIS, ondermeester te Grijpskerk. — Het getal sollicitanten, welke deel aan het examen hebben genomen, bedroeg 40.

— Men berigt ons, dat het personeel, 't welk geattacheerd is aan de directie der Drentsche Kanaal-Maatschappij om de uitvoering van de geprojecteerde werken te regelen, binnen weinige dagen van *Hoogeveen* naar *Dalen* vertrekt, ten einde ook daar alles voor te bereiden, dat strekken moet om het nieuwe kanaal daar te stellen.

— Sedert eenigen tijd is te *Hoogeveen* een officier der genie, welke zich onledig houdt met op de plaats zelve te carteren, en dat, naar men wil, in verband staat met de in der tijd door den overledenen luit.-generaal *Krayenhoff* gedane metingen of triangelisatie.

— Nopens de in Drenthe meer dan hier bekende *Geldersche Eikenschillers* deelt de *Old. Ct.* van Zaturdag het volgende mede:

„Sedert eenige dagen bevindt zich te *Annerveensch-Kanaal* een gezelschap van ongeveer dertig personen, bestaande uit mannen, vrouwen en kinderen, afkomstig uit Gelderland. Deze vreedzame lieden koopen het menigvuldige eiken struikgewas van de landbouwers, kappen hetzelve, schillen het af en zenden vervolgens de gedroogde schil naar de schorsmolens, terwijl zij het hout in bosjes binden en insgelijks naar Holland en elders afzenden. Zij onderscheiden zich door hunne kleederdragt en leefwijze, terwijl zij verscheidene geiten medevoeren, van welker melk zij hunnen hoofdzakelijksten en geliefkoosden drank bereiden.

„De ijver en het geduld waarmede zij hunne werkzaamheden uitoefenen is zeer te prijzen en mag vooral ten voorbeelde verstrekken aan diegenen, welke meer lust gevoelen aan ledigang en bedelarij, dan op de regte wijze hunne krachten en vlijt aan te wenden ten einde alzoo eerlijk in hunne behoeften te voorzien."

— Men deelt ons mede, dat de theologische faculteit der hoogeschool van Halle, onder het decanaat van dr. JULIUS MÜLLER, den stichter en voorstander van het gesticht voor verwaarloosden te Horn bij Hamburg, J. H. WICHERN, honoris causa tot doctor in de theologie heeft benoemd. In de latijnsche bul van deze promotie, gedateerd den 3den dezer, wordt o. a. gezegd, „dat de gepromoveerde, zonder het kerkelijk ambt van geestelijke te bezitten, zoo door voorbeeld als door geschrift en woorden, de Evangelische kerk in alle landen van Duitschland ter weder-herstelling en uitbreiding der oude „diaconie", onder den naam van „*Innerer Mission*," op eene bewonderenswaardige wijze aangevuurd, en zich alzoo ook verdienstelijk gemaakt heeft ten opzigte van de vordering der theologie door hare terugvoering op haar wezenlijk gebied." — enz.

6de Landhuishoudkundig Congres te Goes.

Op Dingsdag den 10den Junij, des namiddags te 5 uur, heeft de receptie plaats gehad van de leden van het Congres door het bestuur, in de groote gehoorzaal van het stadhuis. Daarna hebben zich twee der afdeelingen georganiseerd en bereids met de werkzaamheden een' aanvang gemaakt.

Des anderen daags om 9 uur worden de zittingen der afdeelingen op nieuw geopend en voortgezet tot 11 uur. De eerste zitting van het 6de Landhuishoudkundig Congres wordt geopend te 11 uur door den voorzitter, den heer mr. J. C. VAN DER MEER MOHR, met eene toespraak, welke de heer BACHIENE voorstelt te doen drukken.

De voorzitter geeft kennis dat geene berigten zijn ingekomen van het vorig bestuur.

Van de steden Leeuwarden, 's Bosch en Alkmaar zijn missives ontvangen om te verzoeken dat het volgende congres in haar midden mogt worden gehouden.

De kwestie of de afdeelingen dan wel het congres zelf voor de werkzaamheden de hoofdzaak zullen zijn, wordt om de meerdere ondervinding, welke men dan zal hebben, uitgesteld tot Vrijdag.

Omtrent het voorstel van het bestuur nopens het archief, wordt beslist, dat het zal blijven berusten te Utrecht, onder toezigt van den heer mr. W. R. BOER, die daarna tot archivarius benoemd wordt.

Het punt der commissiën wordt in dier voege uitgemaakt, dat zij personeel zullen blijven bestaan, met vrijlating om, indien zich de leden onderling verstaan, een gemeenschappelijk rapport in te dienen.

Rapporten-commissiën:

1. Statistiek. Geen rapport, omdat de hooge regering zich die zaak aantrekt.

2. Landbouwkundig onderwijs. Rapport van den heer STARING. De commissie is ontbonden.

3. Geologische kaart. Rapport van den heer v. D. BOON MESCH. De commissie wordt gecontinueerd.

4. Reglement. Hengstenkeuring, uitgesteld tot Vrijdag.

5. Ontveeningen. De commissie wordt gecontinueerd. 6. Wetgeving; idem. 7. Flora; idem. 8. Drooghouden-polder; idem. 9. Zedelijke en materiële toestand. De zaak afgedaan. — Verdere punten uitgesteld tot de volgende zitting.

Om 5 uur heeft de proefneming der werktuigen enz. plaats gehad in den Wilhelminapolder, met veel bezoekers en met gunstig weder bekroond. Dezelfde werkzaamheden hadden eenigen tijd te voren plaats gehad voor Z. M. WILLEM III, die morgen ook de tentoonstelling zal in oogenschouw nemen.

Uit de volgende *officiële* opgave blijkt, hoe weinig het misbruik van sterken drank in Ierland, niettegenstaande de pogingen der matigheidsgenootschappen en het groote aantal landverhuizers die Ierland verlaten, afneemt. Er zijn verbruikt:

6,485,443	gallons in 1841;	7,952,076	gallons in 1846;
5,290,650	„ „ 1842;	6,037,383	„ „ 1847;
5,546,483	„ „ 1843;	7,072,933	„ „ 1848;
6,451,137	„ „ 1844;	6,973,333	„ „ 1849;
7,005,196	„ „ 1845;	7,408,086	„ „ 1850.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.